

65

รายงานการวิจัย เรื่อง
ทักษะการจัดการของเด็กไทย
คุณลักษณะ พฤติกรรม และการส่งเสริม

กองวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ.2543

รายงานวิจัย เรื่อง

ทักษะการจัดการของเด็กไทย :

คุณลักษณะ พฤติกรรม และการส่งเสริม

กองวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ.2543

ทักษะการจัดการของเด็กไทย : คุณลักษณะ พฤติกรรม และการส่งเสริม

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2543

จำนวนพิมพ์ 3,000 เล่ม

ISBN : 974-268-9342

เอกสารรายงานวิจัยทางการศึกษา อันดับที่ 258/2543

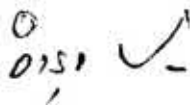
กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สืบเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายในการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และมีคุณสมบัติที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานของหลักสูตร กรมวิชาการในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง “ทักษะการจัดการของเด็กไทย : คุณลักษณะ พฤติกรรม และการส่งเสริม” โดยหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยเฉพาะการพัฒนาคุณลักษณะของเยาวชนให้สอดคล้องเป็นไปตามความต้องการของสังคม และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

กรมวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานวิจัยเรื่อง “ทักษะการจัดการของเด็กไทย : คุณลักษณะ พฤติกรรม และการส่งเสริม” จะเป็นประโยชน์แก่งานหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนครู อาจารย์ ผู้ปกครองและทุกท่านที่มีส่วนรับผิดชอบในการพัฒนาเยาวชนของชาติ ในโอกาสนี้ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

อธิบดีกรมวิชาการ

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1	บทนำ.....	1
	ความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2	แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
	ความหมายของการจัดการ	6
	ความสำคัญของทักษะการจัดการ	14
	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับทักษะการจัดการ	22
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
	กลุ่มตัวอย่าง	26
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
	การวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 4	ผลการวิจัย.....	30
	ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	30
	ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการจัดการของเด็กไทย	31
	ความหมายของทักษะการจัดการ	31
	คุณลักษณะของเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี	32
	พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี	42
	การส่งเสริมทักษะการจัดการให้แก่เด็กไทย	45
บทที่ 5	สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	58
	บรรณานุกรม	69
	ภาคผนวก	71

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกได้ก้าวเข้าสู่สังคมโลกาภิวัตน์หรือสังคมโลกที่ไร้พรมแดน ทำให้มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงมาก แต่ละประเทศมีการปรับปรุงกฎหมายและพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้สอดคล้องกับระบบการค้าแบบเสรี ที่มุ่งเข้าสู่ระบบการผลิตในประเทศเพื่อขายตลาดต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยได้มีการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพัฒนาประเทศให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลง โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา “คน” และ “คุณภาพของคน” เนื่องจากเห็นว่า “คน เป็นทั้งสาเหตุ ปัจจัย และผลลัพธ์สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ” ดังนั้นการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) จึงเน้นพัฒนาศักยภาพของคนหรือเน้นคนเป็นจุดศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้ประชาชนทุกคนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งมีโอกาสมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทุกๆ ด้านอย่างเต็มที่ โดยคาดหวังว่าเมื่อคนมีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจแล้วจะเป็นพื้นฐานในการสร้างพลังครอบครัว ชุมชน สังคม และส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งได้รับความรู้และประสบการณ์พื้นฐานในการประกอบอาชีพเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาประเทศตามที่ต้องการได้ ดังนั้น เป้าหมายการจัดการศึกษาในทุกระดับจะต้องมุ่งให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านการพัฒนาตน การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม สำหรับการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมคนไทยให้ก้าวเข้าสู่สังคมโลกได้อย่างมั่นคงนั้น ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างมุ่งเน้นการส่งเสริมคนไทยให้มีศักยภาพ ทั้งด้านทักษะ และความสามารถที่จะดำรงตนอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย กรมวิชาการซึ่งเป็นหน่วยงานที่ควบคุมและพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะช่วยให้การปฏิรูปการศึกษาบรรลุความสำเร็จทั้งการปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน ปฏิรูปการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และปฏิรูปการบริหารจัดการทางวิชาการ จึงได้พัฒนามาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเป้าหมายสำคัญประการแรกในการดำเนินงาน โดยเน้นการพัฒนาคนให้สมบูรณ์ในด้านองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะทางกาย และจิตใจ ทั้งส่วนที่เป็นมาตรฐานการเรียนรู้เชิงสากล และคุณภาพ

การเรียนรู้ที่ตอบสนองการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ซึ่งทักษะหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นมากต่อการดำรงตนเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในทางเศรษฐกิจคือ ทักษะการจัดการ ทักษะดังกล่าวกรมวิชาการได้กำหนดเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนที่สำคัญไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) อย่างชัดเจน

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของกรมวิชาการ ปีการศึกษา 2538 พบว่า ทักษะการจัดการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในภาพรวมระดับประเทศ จากวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 40.75 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยขั้นต่ำ ซึ่งเท่ากับ 33.66 เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้น กรมวิชาการจึงเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาทักษะการจัดการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน สำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการจัดการของเด็กไทย : คุณลักษณะ พฤติกรรม และการส่งเสริม นี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาด้านทักษะการจัดการของเด็กไทย ซึ่งกรมวิชาการดำเนินงานภายใต้นโยบายการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เพื่อนำข้อค้นพบไปเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาทักษะการจัดการของเด็กไทยได้อย่างถูกต้องทาง ตั้งแต่เข้าสู่ระบบโรงเรียนจนจบการศึกษาเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการจัดการของเด็กไทยโดยเน้นเฉพาะในด้านต่อไปนี้

1. ความหมายของทักษะการจัดการ
2. คุณลักษณะของเด็กที่มีทักษะการจัดการที่ดี
3. พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการจัดการที่ดี
4. การส่งเสริมทักษะการจัดการให้แก่เด็กไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาความหมายของทักษะการจัดการ คุณลักษณะของเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการจัดการที่ดี ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมสำเร็จ ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กจัดการไม่เป็น และแนวทางที่โรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องควรดำเนินการพัฒนาทักษะการจัดการแก่เด็กนักเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการของเด็กไทยตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มิได้มุ่งเน้นการวัดทักษะการจัดการเพื่อประโยชน์ในการประเมินผู้เรียนเพื่อเข้าทำงานอาชีพใดๆ เป็นการเฉพาะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ข้อมูลสำคัญนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการจัดการของเด็กไทย ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างหนึ่งอย่างใดอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่ปฏิบัติการวางแผน ดำเนินงาน ทำกิจกรรมต่างๆ ตามหน้าที่ของตนด้วยความคิดสร้างสรรค์ที่ดีกว่าเดิมได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพและประหยัด ด้วยการจัดข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเลือกใช้ทรัพยากรบุคคล เงิน วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนควบคุมติดตามและประเมินผลให้การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมในความรับผิดชอบบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

เด็กไทย หมายถึง นักเรียนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

คุณลักษณะ หมายถึง ลักษณะประจำตัวที่ดีของเด็กไทย ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกหรือการปฏิบัติงานด้วยกิริยาหรือการกระทำที่สามารถสังเกตได้

การส่งเสริม หมายถึง การที่โรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ ซึ่งเกิดขึ้นจากปัจจัยต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมได้สำเร็จ อันประกอบด้วย ปัจจัยด้านบริบท ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านผลผลิต และปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาค้นคว้า และนำเสนอแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการจัดการ
2. ความสำคัญของทักษะการจัดการ
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการจัดการ

ความหมายของการจัดการ

คุนตซ์และดอลเนลล์ (Harold D. Koontz and Cyril O'Donnell. 1972) ให้ความหมายว่า การจัดการ หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของเป็นอุปกรณ์การจัดการ

เดล (Ernest Dale. 1968) กล่าวว่า การจัดการ คือ กระบวนการจัดองค์การและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

สมคิด บางโม (2541) กล่าวว่า การจัดการ คือ ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ขององค์การและนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2542) ได้รวบรวมความหมายของการจัดการไว้ดังนี้

เฟรนช์ และสวาร์ด (French and Saward. 1977) ได้นิยามคำว่า การจัดการ (Management) ไว้ใน Dictionary of Management ว่า “การจัดการ” หมายถึง กระบวนการ กิจกรรมหรือการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ในอันที่จะเชื่อมั่นได้ว่ากิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปในแนวทางที่จะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่อันที่จะสร้างและรักษาไว้ซึ่งสภาวะที่จะเอื้ออำนวยต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความพยายามร่วมของกลุ่มบุคคล

ฮิตต์, มิดเดิลมิสท์ และ มาธิส (Michale A. hitt, Dennis Middlemist and Robert L. Mathis. 1979) ได้นิยามว่า “การจัดการ” หมายถึง การประสมประสานทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

คอฟแมน (Kaufman. 1992) ได้ให้ความหมายของ “การจัดการ” ว่า เป็นการทำให้เกิดความก้าวหน้าและได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการแยกแยะความต้องการ จำเป็น รู้และใช้วิธีการที่เหมาะสมในการตอบสนองเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งได้เสนอกระบวนการแก้ปัญหาโดยทั่วไป ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งในกระบวนการจัดการของบุคคล โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2526) ได้นิยามว่า “การจัดการ” หมายถึง กระบวนการของการทำงานให้สำเร็จ ด้วยการใช้บุคคลอื่น และ ทรัพยากรการบริหารต่างๆ หน้าที่หรืองานของผู้จัดการ คือ การรวบรวม ทรัพยากรการบริหาร และเทคนิคต่างๆ แล้วกำกับสั่งการให้เกิดการกระทำ หรือกระทำการให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ดิน ปรัชญาพฤทธิ (2535) ได้นิยาม “การจัดการ” ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการของการวางแผน การจัดองค์กร การนำ และควบคุมทรัพยากร คน เงิน สิ่งของ และข่าวสาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิทยากร เชียงกูล (2536) ได้นิยามคำว่า “การจัดการ” ไว้ว่า หมายถึง การวางแผน การอำนวยการ การควบคุมการทำงานและสภาพแวดล้อม

บุญชนะ อัตถากร (2528) ได้นิยามว่า “การจัดการ” หมายถึง การจัดการในเรื่องซึ่งเกี่ยวกับบุคคล การเงิน เครื่องจักรและวัสดุ

ไชศรี คนจริง (2527) ได้นิยามคำว่า “การจัดการ” หมายถึง หน้าที่จัดระเบียบการดำรงไว้ซึ่งสภาพภายในของกลุ่มหรือหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวทำงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลดีที่สุด

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2540) ได้นิยามว่า “การจัดการ” หมายถึง ความพยายามของบุคคลที่จะจัดระบบงาน (ทำงานเดี่ยว) และจัดระบบคน (ทำงานกลุ่ม) เพื่อให้ทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ

พยอม วงศ์สารศรี (2537) ได้สรุปความหมายของการจัดการ ในลักษณะต่าง ๆ ได้ 3 ประการ ดังนี้

1. การจัดการเป็นศิลปะของการใช้บุคคลอื่นทำงานให้แก่องค์กร โดยการสนองตอบความต้องการ ความคาดหวัง และจัดโอกาสให้เขาเหล่านั้นมีความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน ทำให้สมาชิกในองค์กร ร่วมแรงร่วมใจในการช่วยเหลือกิจกรรมในองค์กรเป็นอย่างดี

2. การจัดการเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับการ กำหนดจุดมุ่งหมายขององค์กร และแปรเปลี่ยนจุดมุ่งหมายนั้นสู่การ ปฏิบัติจริง ซึ่งความพยายามนี้ ผู้จัดการจะทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

ขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผ่านกระบวนการที่เป็นระบบ (Systematic) มีการประสานงาน (Co-ordination) และความร่วมมือร่วมใจจากทรัพยากรมนุษย์ ขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ ที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายจะมีชื่อต่างๆ กัน ซึ่งล้วนแต่มีความหมายคล้ายคลึงกัน ดังเช่น

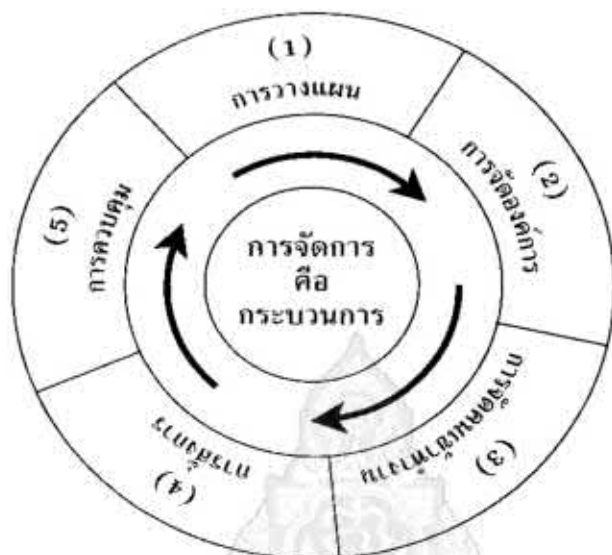
ฟาโยล (Henri Fayol อ้างถึงใน พยอม วงศ์สารศรี. 2537) กล่าวว่า การจัดการเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

- 1) การพยากรณ์และการวางแผน
- 2) การจัดองค์การ
- 3) การบังคับ
- 4) การประสานงาน และ
- 5) การควบคุม

กูลิค (Gulick อ้างถึงใน พยอม วงศ์สารศรี. 2537) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ ซึ่งมีชื่อย่อว่า POSDCORB คำย่อนี้มาจากอักษรตัวต้นของแต่ละขั้น คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organization)
3. การจัดบุคคลเข้าทำงาน (Staffing)
4. การอำนวยการ (Directing)
5. การประสานงาน (Co-ordinating)
6. การเสนอรายงาน (Reporting)
7. การงบประมาณ (Budgeting)

การจัดการเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเป็นวัฏจักร ดังรูป

แผนภาพแสดงกระบวนการบริหารงาน

3. การจัดการ คือ กลุ่มของผู้จัดการ ในความหมายนี้ องค์กรเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่บริหารหรือจัดการกิจกรรมต่างๆ ในองค์กร เป็นผู้ดำเนินการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายขององค์กร และประสานงาน ให้สมาชิกในองค์กรดำเนินไปในทิศทางที่เป็นเป้าหมายร่วมกัน

กองวิจัยทางการศึกษา (2542) ได้รวบรวมความสำคัญของการจัดการไว้ดังต่อไปนี้

บลูม (Benjamin S. Bloom. 1983) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการ หรือ การร่วมรับผิดชอบงานบ้านของนักเรียนมีความสัมพันธ์สูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

พยอม วงศ์สารศรี (2537) ได้สรุปความสำคัญของการจัดการไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การจัดการเป็นสมองขององค์กร การที่องค์กรจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการที่ดี เช่น มีการวางแผนและตัดสินใจโดยผ่านการกลั่นกรองจากฝ่ายจัดการที่ได้พิจารณาข้อมูลต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อองค์กรนั้น

2. การจัดการเป็นเทคนิควิธีการที่ทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการปฏิบัติงาน มีความตั้งใจ เต็มใจช่วยเหลือให้องค์กรประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะมีกระบวนการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน นำทางให้องค์กรไปสู่ความสำเร็จ

3. การจัดการเป็นการกำหนดขอบเขตในการทำงานของสมาชิกในองค์กร ไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่น รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

4. การจัดการเป็นการแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานให้องค์กรเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด

ไชศรี คนจริง (2537) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการไว้ว่า การบริหารหรือการจัดการ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรทุกขนาดและทุกประเภท รวมทั้งสำหรับทุกระดับขององค์กร ผู้บริหาร หรือผู้นำขององค์กร มีหน้าที่หลักสำคัญสองด้านคือ การจัดการเกี่ยวกับภายใน เพื่ออำนวยความสะดวกที่เป็นตัวคนและวัตถุมิการประสานเข้าด้วยกันได้ และการทำงานร่วมกันอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันก็ต้องมีการจัดการภายนอก

เพื่อนำองค์การให้สามารถดำเนินไปด้วยดี และสามารถปรับตัวให้เหมาะสมมากที่สุดกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์การและกลุ่มอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และต่อระบบสังคมหรือรัฐบาล เพื่อให้้องค์การสามารถอยู่รอดและเติบโตอยู่ได้ในสังคม และมีการทำงานอย่างได้ผล และมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารหรือการจัดการ เป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ วิชาการบริหารเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่สามารถกำหนดเป็นหลักทฤษฎีที่มีกฎเกณฑ์ที่พิสูจน์ได้ แต่ในทางปฏิบัติ การจัดการหรือการบริหารมีหลักศิลปะ กล่าวคือ เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความสามารถและความพยายามที่จะจัดการองค์การ โดยนำทฤษฎีและกฎเกณฑ์ทางวิชาการ มาปรับให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมที่มีความแตกต่างและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีที่สุด ประสิทธิภาพและความชำนาญในการจัดการหรือศิลปะการจัดการมีความสำคัญมากในการดำเนินการจัดการองค์การในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการ เห็นความสำคัญของการจัดการ โดยนำทักษะด้านการจัดการเป็นทักษะหนึ่งที่มีมุ่งเน้นให้เกิดกับนักเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จากการวิเคราะห์หลักสูตร พบว่า จุดเน้นที่สำคัญของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ที่สำคัญมี 3 ประการ คือ (1) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ (2) การตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น และ (3) การให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ในการนี้หากศึกษาคำอธิบายรายวิชาในทุก

รายวิชาแล้วจะพบว่า หลักสูตรนี้มุ่งเน้นสมรรถนะที่สำคัญ 4 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้ ความคิด (2) ด้านทักษะ (3) ด้านจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยม และ (4) ด้านทักษะการจัดการ ซึ่งในสมัยนี้จะเห็นว่า “ทักษะการจัดการ” เป็นเป้าหมายที่สำคัญยิ่งของหลักสูตรฉบับนี้ หรือในกรณีของการวิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตร อาทิ ในกรณีของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า มีข้อความที่สะท้อนถึงความต้องการในเรื่องของทักษะการจัดการหลายประการ เช่น ข้อ 3 สามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม ข้อ 4 สามารถวางแผน แก้ปัญหาในชุมชนของตน ข้อ 6 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ๆ ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน ข้อ 8 มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ ซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้จะเห็นว่าข้อความหลายประการได้สะท้อนถึงจุดเน้นในเรื่อง “ทักษะการจัดการอย่างชัดเจน”

ความสำคัญของทักษะการจัดการ

กองวิจัยทางการศึกษา (2542) ได้นิยามคำว่า “ทักษะการจัดการ” หมายถึง กระบวนการในการทำงานให้สำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน การปฏิบัติงาน การประเมินผลงานและการสรุปผลงาน โดยอาศัยทักษะที่จำเป็น ประกอบด้วย ประเด็นย่อยๆ ดังนี้

1. การวางแผน พฤติกรรมที่แสดง ได้แก่
 - วิเคราะห์งาน
 - ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ
 - กำหนดขั้นตอนการทำงาน

2. การปฏิบัติงาน พฤติกรรมที่แสดง ได้แก่

- ประสานงาน
- ทำงานเป็นระบบตามแผน

3. การประเมินผลและสรุปผลงาน พฤติกรรมที่แสดง ได้แก่

- ติดตามงานอย่างเป็นระบบ
- ประเมินผลและปรับปรุงงาน
- สรุปผลงาน

4. ทักษะที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการ พฤติกรรมที่แสดง ได้แก่

- เลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม
- ปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์

กล่าวโดยสรุปทักษะการจัดการ หมายถึง กระบวนการจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยมีองค์ประกอบการจัดการ ดังนี้

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2534) ได้ให้ความหมายของทักษะกระบวนการว่า “ทักษะกระบวนการ” เป็นรูปแบบกลางในระดับความคิดรวบยอด เป็นภาพรวมของกระบวนการทั้งหลายที่ได้นำมารวมกัน เป็นแบบแผนสำหรับการใช้ในการดำเนินงาน หรือที่เรียกว่าง่าย ๆ สั้น ๆ ว่าทำงานเป็น มีขั้นตอนการจัดการ แบ่งออกเป็น 9 ขั้นตอน คือ

1. ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น
2. คิดวิเคราะห์อย่างรอบคอบและมีวิจารณ์ญาณเป็นระบบ
3. สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย
4. ประเมินและเลือกทางเลือกได้เหมาะสม
5. กำหนดขั้นตอนและลำดับได้อย่างชัดเจน
6. ปฏิบัติอย่างมีความชื่นชม
7. ประเมินระหว่างปฏิบัติด้วยตนเอง
8. ปรับปรุงให้งานดีขึ้นอยู่เสมอ
9. ชื่นชมต่อผลที่เกิดขึ้น

กรมสามัญศึกษา (2534) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการในส่วนของ “การวางแผนในการดำเนินงาน” โดยได้เสนอเทคนิคการวางแผนที่เรียกว่า “การวางแผนเป็นทีม (Team Planning)” หมายถึง เทคนิคการวางแผนโดยสมาชิกในองค์การ หรือกลุ่มงานที่มีบทบาทหน้าที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน มาร่วมคิดวางแผนตั้งแต่นั้น อันจะส่งผลไปสู่การร่วมทำร่วมประเมินผล ร่วมปรับปรุง และรับผิดชอบร่วมกันด้วยความเต็มใจ

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2540) ได้เสนอว่าผู้ที่มีทักษะการจัดการควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการประเมินสถานการณ์ คือ มีความคิดริเริ่ม มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อเท็จจริง คาดคะเนเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้แม่นยำ มองการณ์ไกล มีความสามารถในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อตัดสินใจว่าสภาพแวดล้อมนี้ควรทำอะไร จึงจะมีโอกาสประสบความสำเร็จมากที่สุด

2. ความสามารถในการวางแผนการทำงาน คือ มีความรู้ความสามารถในงานที่ต้องการทำเป็นอย่างดี กำหนดเป้าหมายของการทำงานได้ชัดเจน กำหนดกิจกรรมหรืองานที่ต้องปฏิบัติได้ครบถ้วน กำหนดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับผู้ทำและเป้าหมาย กำหนดวิธีการควบคุมผลการปฏิบัติงานได้เหมาะสม กำหนดวิธีการคัดเลือกคนเข้าทำงานได้เหมาะสม กำหนดวิธีการกระตุ้นยั่วยุให้เพื่อนร่วมงานช่วยกันทำงานจนสำเร็จ มีความสามารถในการตัดสินใจเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุด รู้จักใช้ข้อมูลข่าวสารเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ สามารถประมาณการการใช้งบประมาณ เวลา แรงงาน และวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการจัดระบบการทำงาน คือ รู้ขั้นตอนและวิธีการทำงานทั้งหมดในทุกด้านและสามารถทำได้ด้วย มีค่านิยมใช้แผนในการทำงาน บรรยายลักษณะงานของแต่ละตำแหน่งได้ถูกต้อง กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของงานแต่ละตำแหน่งได้ถูกต้อง กำหนดตำแหน่งหน้าที่และจำนวนเพื่อนร่วมงานได้เหมาะสมกับเป้าหมายของงาน แบ่งงานเป็นส่วนย่อยๆ แล้วมอบหมายงานย่อยๆ เหล่านั้นให้แก่ผู้ที่มี

ความสามารถในการทำงานย่อย ๆ นั้นเป็นผู้ทำ

4. ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน คือ มีความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและรับฟังความคิดเห็น ใจกว้าง ซื่อสัตย์และยุติธรรม เสียสละ เอื้อเฟื้อโอปอ้อมอารี พยายามให้เพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ กระตุ้นยั่วยุให้ตนเองและเพื่อนร่วมงานทำงานจนสำเร็จ มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการถ่ายทอดวิธีการทำงานที่ถูกต้องให้เพื่อนร่วมงานได้ มีความขยันหมั่นเพียร มีวินัยในการทำงาน

5. ความสามารถในการตรวจสอบผลการทำงาน คือ กำหนดเวลาที่เหมาะสมสำหรับการทำงานแต่ละอย่างให้สำเร็จ กำหนดมาตรฐานของผลการปฏิบัติงาน กำหนดมาตรฐานของผลงาน กำหนดวิธีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานและผลงานกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้ถูกต้องตามความเป็นจริง หมั่นตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานทุกกิจกรรม

6. ความสามารถในการปรับปรุงการทำงาน คือ รู้จักใช้ข้อผิดพลาดเป็นบทเรียน ระบุปัญหาในการทำงานได้ถูกต้อง รู้จักใช้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการดำเนินงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจปรับปรุง ดัดแปลงและแก้ไขระบุข้อดี ข้อบกพร่องของผลงานหรือผลการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง กำหนดวิธีการแก้ไข ดัดแปลงผลงานให้มีคุณภาพดีขึ้น มีความสามารถในการประเมินความสำเร็จของงานที่ทำ

นอกจากนี้ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2540) ยังได้เสนอว่า ผู้ที่มีความสามารถในการจัดการจะต้องมีพฤติกรรมแสดงออกในขณะทำงาน ดังนี้

1. ความสามารถในการเขียนโครงการหรือแผนปฏิบัติงาน มีพฤติกรรมดังนี้

- 1.1 กำหนดเป้าหมายการทำงานชัดเจน
- 1.2 กำหนดกิจกรรมหรืองานที่ต้องปฏิบัติได้ครบถ้วน
- 1.3 กำหนดจำนวนและลักษณะของผู้ร่วมงานได้เหมาะสมกับงาน (ในกรณีเป็นงานกลุ่ม)
- 1.4 กำหนดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับผู้ทำ และเป้าหมายการทำงาน
- 1.5 ประเมินการใช้งบประมาณ ระยะเวลาการทำงาน และวัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสมกับวิธีการทำงาน
- 1.6 กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการทำงานแต่ละขั้นตอน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย
- 1.7 กำหนดวิธีการควบคุมผลการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

2. ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีพฤติกรรมดังนี้

- 2.1 ใช้แผนในการทำงานเสมอ
- 2.2 กระตุ้นย่วยให้เพื่อนร่วมงานช่วยกันทำงานจนสำเร็จ
- 2.3 มีวินัยในการทำงาน
- 2.4 ใจกว้าง
- 2.5 ซื่อสัตย์ และยุติธรรม

- 2.6 ถ่ายทอดวิธีการทำงานที่ถูกต้องให้เพื่อนร่วมงาน
- 2.7 เสียสละเวลา กำลังกาย กำลังใจเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย
- 2.8 หมั่นตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานทุกกิจกรรม
- 2.9 ระบุปัญหาในการทำงานได้ถูกต้อง
- 2.10 แก้ปัญหาในการทำงานได้ถูกต้อง

3. ความสามารถในการประเมินความสำเร็จของโครงการหรือแผนปฏิบัติงาน มีพฤติกรรมดังนี้

- 3.1 ตรวจสอบและเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง
- 3.2 วิพากษ์วิจารณ์เพื่อหาสาเหตุที่ทำให้งานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือต่ำกว่ามาตรฐาน
- 3.3 เสนอแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาเพื่อให้งานดีขึ้นอย่างสมเหตุสมผล

กล่าวโดยสรุป ทักษะการจัดการ หมายถึง กระบวนการในการทำงานให้สำเร็จประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน การประเมินผลงาน และการปรับปรุงงาน โดยมีประเด็นย่อย ๆ ดังนี้

1. การวางแผน

- เขียนโครงการได้
- กำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- จัดทำปฏิทินงาน

2. การปฏิบัติงาน

- แบ่งหน้าที่รับผิดชอบงาน
- ควบคุมการทำงานได้
- ชักจูงให้สมาชิกร่วมแรงร่วมใจในการทำกิจกรรมได้
- จัดระเบียบการทำงานระบบกลุ่มได้
- ดำเนินการประสานงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้
- จัดการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นระยะ ๆ ได้
- ตัดสินใจดำเนินงานอย่างเป็นระบบได้

3. ประเมินผลงาน

- กำกับติดตามงานได้
- ประเมินความก้าวหน้าของงานได้
- สรุปผลการดำเนินงาน

4. ปรับปรุงงาน

- ปรับปรุงงานให้ดีขึ้นได้
- ระบุและแก้ไขปัญหาในการทำงานได้
- กำหนดวิธีการแก้ไขและดัดแปลงผลงานให้มีคุณภาพดีขึ้นได้
- นำเสนอผลงานได้
- เขียนรายงานสรุปผลการดำเนินงานได้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการจัดการ

เสถียร เหลืองอร่าม (2525) ได้รวบรวมทฤษฎีด้านการจัดการไว้ 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการจัดการที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับมนุษย์ ทฤษฎีการจัดการที่จะต้องยึดถือสถาบันสังคม และทฤษฎีการจัดการที่เกี่ยวข้องกับภาวะจิตของมนุษย์ ส่วนกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2542) ได้รวบรวมทฤษฎีการจัดการไว้ 5 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีการจัดการเป็นกระบวนการ ทฤษฎีการจัดการเชิงปริมาณ ทฤษฎีการจัดการเชิงระบบ และทฤษฎีการจัดการเชิงสถานการณ์ รายละเอียดของทฤษฎีด้านการจัดการมีดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการจัดการที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับมนุษย์

นักทฤษฎี ได้แก่ พาร์สันส์ (Talcott Parsons อ้างถึงใน เสถียร เหลืองอร่าม, 2525) เป็นนักสังคมวิทยาและเป็นอาจารย์สอนอยู่ในมหาวิทยาลัยหลายแห่งในวิชาสังคมวิทยา และมนุษยวิทยา ทฤษฎีดังกล่าวระบุว่าคนทุกคน ย่อมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานและการจัดการงานทุกรูปแบบ เพราะวาระบบสังคมภายในองค์การที่ตนจะต้องจัดและรับผิดชอบร่วมกันย่อมจะต้องรับผิดชอบต่อสังคมภายนอกอีกด้วย ซึ่งหมายถึงตัวผู้นำของสังคมในองค์การนั้นเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการจัดการงานนั่นเอง บุคคลแต่ละบุคคลต่างก็มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบไม่เหมือนกัน จะต้องปฏิบัติงานไปตามบทบาทอย่างเป็นทางการโดยอาศัยการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง

2. ทฤษฎีการจัดการที่จะต้องยึดถือสถาบันสังคม

พาร์สันส์ (Talcott Parsons อ้างถึงใน เสถียร เหลืองอร่าม. 2525) ได้แบ่งระดับสถาบันบุคคลออก 4 ระดับ คือ (1) ระดับเทคนิค บุคลากร (Technical Level) (2) ระดับบุคลากรบริหาร (Managerial Level) (3) ระดับสถาบันบุคคล (Institution Level) และ (4) ระดับสังคมบุคคล (Social Level) ตามทฤษฎีพาร์สัน กล่าวว่าถ้าแบ่งงาน การจัดการออกได้ดังนี้แล้ว ตามหน้าที่การงานจะได้ผลงานสูงสุดนั้น จะต้องคำนึงถึงพฤติกรรมภายนอกองค์การด้วย คือ ไม่ใช่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในองค์การนั้นเสมอไป การดำเนินงานและความตึงเครียดของการจัดการ (Tension Management) เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารที่จะต้องใช้ความสามารถในการที่จะใช้พฤติกรรมของบุคคลภายในองค์การ หรือสถาบันนั้นโดยใช้สื่อกลางหรือตัวกลางต่าง ๆ เป็นเครื่องช่วยให้เกิดการผสมผสาน (Integration) อันเป็นเป้าหมายแห่งความสำเร็จของการจัดการงานในหน่วยงานนั้น ๆ

3. ทฤษฎีการจัดการเกี่ยวข้องกับภาวะจิตของมนุษย์

พูว์ช (D. S. Pugh อ้างถึงใน เสถียร เหลืองอร่าม. 2525) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการงานเป็นวิธีการที่นำเอาสังคมวิทยาและจิตวิทยา มาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการงาน ซึ่งลักษณะของสังคมวิทยาและจิตวิทยาตามที่ Pugh ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการงานในองค์การ ทำให้เขารวบรวมและจัดหมวดหมู่ของทฤษฎีนี้ออกเป็น 5 หมวดหมู่ด้วยกันคือ ทฤษฎีการจัดการ ทฤษฎีโครงสร้าง ทฤษฎีกลุ่ม ทฤษฎีเอกัตภาพ และทฤษฎีเทคนิควิทยา

4. ทฤษฎีการจัดการแบบวิทยาศาสตร์

แนวความคิดทางการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ เน้นที่การปรับปรุงระบบการผลิตโดยการแสวงหาวิธีที่ดีที่สุด และให้ความสนใจกับปัญหาบุคคลมากขึ้น โดยคำนึงถึงเรื่องของการประสานงานและการสร้างแรงจูงใจ ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งแนวความคิดทางการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ คือ เฟรเดอริก วินสโลว์ เทย์เลอร์ ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มองค์การที่มีรูปแบบ เป็นผู้นำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาแก้ไขปัญหที่พบในโรงงานที่เขาทำอยู่ เป็นการนำหลักการที่มีกฎเกณฑ์เข้ามาแทนที่วิธีการลองผิดลองถูกที่เคยใช้กัน ซึ่งหลักการของการจัดการตามแนวคิดของเทย์เลอร์ คือ พัฒนาวิธีการทำงานวิธีที่ดีที่สุด ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มีหลักเกณฑ์คัดเลือก ฝึกหัดสอนและพัฒนาคนงาน มีการร่วมมือกับคนงาน และมีการแบ่งงานและความรับผิดชอบ

5. ทฤษฎีการจัดการเป็นกระบวนการ

แนวคิดนี้เน้นการจัดการเป็นกระบวนการทำงานโดยอาศัยบุคคลอื่น มีการดำเนินการเป็นขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ในองค์การ กลุ่มแนวคิดนี้เห็นว่าประสิทธิภาพขององค์การเพิ่มขึ้นได้โดยการปรับปรุงกระบวนการบริหาร ซึ่งถือเป็นวิถีทางที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ทฤษฎีการจัดการเชิงปริมาณ

การศึกษาตามวิธีการของกลุ่มนี้ พยายามนำเอาเทคนิคเชิงปริมาณมาช่วยในการตัดสินใจ เพื่อให้เป็นการตัดสินใจที่สมเหตุสมผล โดยอาศัยเทคนิคทางคณิตศาสตร์มาใช้ในการหาวิธีการแก้ปัญหา

ที่ถูกต้องที่สุด เทคนิคเชิงปริมาณที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ได้แก่ เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เช่น โปรแกรมเชิงเส้น ตัวแบบแถวคอย ตัวแบบจำลองสถานการณ์

7. ทฤษฎีการจัดการเชิงระบบ

วิธีการระบบเป็นวิถีทางที่เกี่ยวกับเรื่องของระบบในเรื่อง การค้นหาปัญหา การแก้ปัญหา และใช้ความคิดเชิงระบบในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ตลอดจนเป็นการจัดองค์ประกอบต่างๆ และปฏิบัติการในระบบ โดยมีสิ่งนำเข้า กระบวนการ สิ่งนำออก และสภาพแวดล้อม

8. ทฤษฎีการจัดการเชิงสถานการณ์

วิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงภายในสถานการณ์โดยสถานการณ์หนึ่ง อาจจะไม่มีความมีประสิทธิภาพภายในสถานการณ์อื่นได้ วิธีการจัดการที่จะนำมาใช้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สถานการณ์ต่างกันก็ควรที่จะต้องใช้เทคนิคการจัดการที่แตกต่างกันด้วย วิธีการศึกษาการจัดการที่เน้นสถานการณ์เป็นวิธีวิเคราะห์ สามารถพิจารณาปัญหาต่างๆ ได้ดี ได้ชัดเจน ใช้หลักทฤษฎีต่างๆ ได้ถูกต้อง วิธีนี้จึงสามารถให้คำตอบสำหรับทุกสถานการณ์หรือทุกเหตุการณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องทักษะการจัดการของเด็กไทย: คุณลักษณะ พฤติกรรม และการส่งเสริมครั้งนี้ ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียด วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 14 คน คัดเลือกตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดคุณลักษณะของผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้ที่เคยมีประสบการณ์ด้านทักษะการจัดการ ในฐานะผู้บริหาร นักวิชาการ หรือ ผู้ปฏิบัติการ ในองค์กรทางการศึกษา องค์กรทางธุรกิจ และองค์กรทางสังคม

ขั้นที่ 2 รวบรวมรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์รวมทั้งสิ้น 31 คน

ขั้นที่ 3 ติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิที่คัดเลือกไว้ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการจัดการของเด็กนักเรียนด้วยการสัมภาษณ์

ขั้นที่ 4 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive random) จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ยินดีให้ทำการสัมภาษณ์ ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ทรงคุณวุฒิยินดีให้สัมภาษณ์ในฐานะกลุ่มตัวอย่างวิจัย จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้ดำเนินการวิจัยได้ใช้เครื่องมือเพื่อดำเนินงาน ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์สร้างโดยคณะผู้ดำเนินการวิจัย ใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตั้งคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการจัดการจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีองค์ประกอบดังนี้ คือ วัน/เดือน/ปี และเวลาที่เริ่มสัมภาษณ์ คำชี้แจงสำหรับผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

2. เครื่องบันทึกเทปและม้วนเทปบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์

3. แบบบันทึกสรุปผลการสัมภาษณ์ ใช้เป็นเครื่องมือประกอบการถอดเทปบันทึกคำสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งลงบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ อาชีพ หน่วยงานหรือองค์กรที่สังกัด ตำแหน่งหน้าที่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของทักษะการจัดการ คุณลักษณะของนักเรียนที่มีทักษะการจัดการที่ดีแต่ละระดับการศึกษามีความแตกต่างกันหรือไม่ ทักษะการจัดการของนักเรียนแต่ละระดับการศึกษามีความแตกต่างกันหรือไม่ องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กนักเรียนที่มีทักษะการจัดการที่ดี พฤติกรรมที่

ส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีทักษะการจัดการที่ดี ปัจจัยที่ช่วยให้เด็กนักเรียนดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กจัดการไม่เป็น และแนวทางที่โรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการดังนี้

1. ประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ โดยผู้แทนคณะผู้วิจัยขอนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์
2. ติดต่อประสานงานเพื่อตรวจสอบ และยืนยันวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ให้แน่นอนอีกครั้งหนึ่ง
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามที่นัดหมายไว้อย่างมีรูปแบบตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งบันทึกเทปคำสัมภาษณ์ ในระหว่างวันที่ 4 กรกฎาคม 2543 ถึงวันที่ 12 สิงหาคม 2543

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์ปริมาณ และวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

เกี่ยวกับเพศ อาชีพ ลักษณะหน่วยงาน/องค์กร และตำแหน่งหน้าที่
ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ กรณีที่เป็นความคิดเห็นเชิงปริมาณ
ใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ กรณีที่เป็นความเห็น
เชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อลงสรุป
สาระสำคัญในประเด็นที่กำหนดไว้ และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับทักษะการจัดการของเด็กไทย ได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้นำมาวิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละเกี่ยวกับเพศ อาชีพ ลักษณะหน่วยงาน/องค์กร และตำแหน่งหน้าที่ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (N=14)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	9	64.29
	หญิง	5	35.71
อาชีพ	ข้าราชการ	9	64.29
	นักธุรกิจ	4	28.57
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	7.14
ลักษณะหน่วยงาน/ องค์กร	ราชการ	9	64.29
	เอกชน	4	28.57
	รัฐวิสาหกิจ	1	7.14
ตำแหน่ง/หน้าที่	ผู้บริหาร	10	71.43
	ผู้ปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4	28.57

จากตารางที่ 1 ปรากฏว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ร้อยละ 64.29 เป็นเพศชาย ร้อยละ 35.71 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.29 มีอาชีพเป็นข้าราชการ ร้อยละ 28.57 มีอาชีพเป็นนักธุรกิจ ร้อยละ 64.29 ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการ และร้อยละ 28.57 ปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 4.14 ปฏิบัติงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 71.43 ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร และร้อยละ 28.57 ปฏิบัติงานด้านวิชาการ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการจัดการของเด็กไทย

ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อลงสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับทักษะการจัดการของเด็กไทย และนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยวิธีการพรรณนา ดังนี้

2.1 ความหมายของทักษะการจัดการ

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความหมายของทักษะการจัดการ ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการหรือวิธีการที่จะปฏิบัติภารกิจต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ราบรื่น มีประสิทธิภาพ และประหยัด (5 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71)

2. การดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพยากรคน เงิน และงานให้ดำเนินไปได้สมประโยชน์ (3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43)

3. ทักษะที่สามารถควบคุมปัญหาต่างๆ ให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43)

4. ความชำนาญในการวางแผน ติดตาม ประเมินผล การดำเนินชีวิตของตนเองแต่ละคน (2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29)

5. กระบวนการที่ฝึกฝนให้เด็กรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองในการดำเนินชีวิต (1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14)

กล่าวโดยสรุป ทักษะการจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างหนึ่งอย่างใดอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน ดำเนินงาน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามหน้าที่ของตนด้วยความคิดสร้างสรรค์ที่ดีกว่าเดิมได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพและประหยัด รวมทั้งการจัดข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเลือกใช้ทรัพยากรบุคคล เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนควบคุมติดตามและประเมินผลให้การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมในความรับผิดชอบบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.2 คุณลักษณะของเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบของ
คุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

ผู้ทรงคุณวุฒิ	องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี
คนที่ 1	* ความเป็นผู้นำ
คนที่ 2	* รู้จักหน้าที่ มีวินัย รับผิดชอบ คิดริเริ่ม
คนที่ 3	* ทำงานร่วมกัน ประสานงานกัน
คนที่ 4	* ความเป็นผู้นำ
คนที่ 5	* คิดวิเคราะห์ สร้างทางเลือกหลากหลาย เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด
คนที่ 6	* คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
คนที่ 7	* แสวงหาความรู้ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ควบคุมตัวเอง และมีวินัย
คนที่ 8	* ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีเหตุผล
คนที่ 9	* ลักษณะการเป็นผู้นำ มีความคิดที่หลากหลาย มีความสามารถสูง
คนที่ 10	* คล่องตัว ทำงานเป็นระบบ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักประสานงาน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ	องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี
คนที่ 11	★ เป็นคนดี
คนที่ 12	★ รู้จักวิเคราะห์
คนที่ 13	★ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์ ขยัน เก่ง มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะและกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ รู้จักตนเอง มีความสุข มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ มีมนุษยสัมพันธ์
คนที่ 14	★ มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น มีความคิด สร้างสรรค์

จากตารางที่ 2 องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี ได้แก่ ลักษณะเป็นผู้นำ รู้จักหน้าที่ มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักประสานงานและทำงานร่วมกัน มีความคิดวิเคราะห์ สร้างทางเลือกที่หลากหลาย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ควบคุมตนเองได้ ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีเหตุผล มีความสามารถสูง มีความคล่องตัว ทำงานเป็นระบบ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์ มีทักษะกระบวนการ รู้จักตนเอง

มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี มีความกระตือรือร้น และมีความอยากรู้
อยากเห็น

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะของ
เด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีในระดับประถมศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย และ
เหตุผลประกอบ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความคิดเห็น		เหตุผล
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	
คนที่ 1	✓		
คนที่ 2	✓		๑ เพราะวัยวุฒิ ความคิดประสบการณ์ และระดับการศึกษา
คนที่ 3		✓	๑ มีคุณลักษณะที่เหมือนกันในแต่ละ ระดับ แต่จะต่างกันตรงความเข้มข้น เพราะวุฒิภาวะต่างกัน
คนที่ 4	✓		๑ เพราะคุณลักษณะของนักเรียน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยม ศึกษาตอนต้นและระดับมัธยม ศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกัน
คนที่ 5		✓	๑ เด็กแต่ละระดับจะมีคุณลักษณะ เหมือน กันแต่จะแตกต่างกันในรายละเอียด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความคิดเห็น		เหตุผล
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	
คนที่ 6		✓	✱ คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันในรายละเอียด คุณลักษณะของเด็กจะแตกต่างกันเพราะวุฒิภาวะ
คนที่ 7		✓	✱ คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ แต่จะแตกต่างกันในรายละเอียด เพราะมีสติปัญญาวุฒิภาวะ และสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน
คนที่ 8		✓	✱ คุณลักษณะจะเหมือนกันในแต่ละระดับการศึกษาจะต่างกันตรงความเข้มข้น
คนที่ 9	✓		✱ คุณลักษณะของเด็กจะแตกต่างกันในแต่ละระดับ เพราะวัยที่ต่างกัน
คนที่ 10		✓	✱ คุณลักษณะของเด็กจะแตกต่างกันในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันในรายละเอียด เพราะวุฒิภาวะของเด็ก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความคิดเห็น		เหตุผล
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	
คนที่ 11		✓	☉ คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ แต่จะแตกต่างกันในรายละเอียด เพราะวุฒิภาวะตามพัฒนาการของเด็ก
คนที่ 12		✓	☉ คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ แต่จะแตกต่างกันในรายละเอียด เพราะความแตกต่างในเรื่องวุฒิภาวะ ความสามารถในการคิดและประสบการณ์ ลักษณะรวมๆ จะเหมือนกันแต่รายละเอียดและความซับซ้อนจะแตกต่างกัน
คนที่ 13		✓	-
คนที่ 14		✓	☉ เพราะคุณลักษณะของคนก็คือคุณลักษณะของคนๆ นั้น ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงไหน
รวม	4	10	
คิดเป็นร้อยละ	28.57	71.43	

จากตารางที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.43) เห็นว่า เด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคุณลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิอีกส่วนหนึ่ง (ร้อยละ 28.57) เห็นว่า เด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเหตุผลประกอบสรุปได้ว่า ที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเด็กไทยแต่ละระดับการศึกษาที่มีทักษะการจัดการที่ดีมีคุณลักษณะไม่แตกต่างกันนั้น เนื่องจากทักษะการจัดการจำเป็นต้องใช้คุณลักษณะพื้นฐานที่เหมือนกัน แต่คุณลักษณะดังกล่าวจะแตกต่างกันในเรื่องของความเข้มข้น และรายละเอียดที่เพิ่มมากขึ้นตามวุฒิภาวะ สติปัญญา พัฒนาการ และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเด็กไทยแต่ละระดับการศึกษาที่มีทักษะการจัดการที่ดีมีคุณลักษณะแตกต่างกันนั้น เนื่องจากมีความแตกต่างกันในเรื่องของวัย ความคิด ประสบการณ์ และคุณลักษณะในการเรียนแต่ละระดับการศึกษา

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการของเด็กไทยในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย และเหตุผลประกอบ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความคิดเห็น		เหตุผล
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	
คนที่ 1	✓		✱ เด็กแต่ละระดับมีทักษะการจัดการที่แตกต่างกันตามระดับความมากน้อยของความพึงพาและความเป็นอิสระ
คนที่ 2	✓		✱ เด็กแต่ละระดับมีทักษะการจัดการที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะมีวัยวุฒิ ประสบการณ์ และระดับการศึกษาไม่เท่ากัน เด็กที่ระดับการศึกษาน้อยมีทักษะการจัดการที่ไม่ลึกซึ้ง เด็กระดับสูงชั้นมีความรู้เริ่มเป็นผู้ใหญ่ขึ้น ก็จะพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ
คนที่ 3		✓	✱ ทักษะการจัดการในเด็กแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน แต่ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของงาน
คนที่ 4	✓		✱ เด็กแต่ละระดับมีทักษะการจัดการที่แตกต่างกันเพราะเป็นไปตามวัย
คนที่ 5		✓	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความคิดเห็น		เหตุผล
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	
คนที่ 6		✓	-
คนที่ 7	✓		✱ ทักษะการจัดการของเด็กแต่ละระดับจะแตกต่างกันขึ้นกับสติปัญญา วุฒิภาวะ และสภาพแวดล้อม
คนที่ 8		✓	-
คนที่ 9		✓	✱ ทักษะการจัดการของเด็กในแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน โดยเด็กที่มีทักษะการจัดการจะเป็นเด็กที่รู้จักวางแผน ลงมือปฏิบัติงาน ประเมินผลงาน และปรับปรุงอยู่เสมอ
คนที่ 10		✓	✱ ทักษะการจัดการของเด็กในแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน โดยเด็กต้องรู้จักทำงานเป็น วางแผน ลงมือปฏิบัติงาน ทำงานไปปรับปรุงไปเรื่อยๆ
คนที่ 11		✓	✱ ทักษะการจัดการของเด็กในแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน โดยเด็กที่มีทักษะการจัดการ เป็นเด็กที่รู้จักคิดวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงอยู่เสมอ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความคิดเห็น		เหตุผล
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	
คนที่ 12		✓	☉ เนื่องจากทักษะการจัดการเป็นเรื่องของการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผลงาน และปรับปรุงงาน
คนที่ 13	✓		☉ เพราะเด็กในแต่ละระดับการศึกษามีช่วงอายุและพัฒนาการที่ต่างกัน
คนที่ 14		✓	☉ เพราะวิธีการจัดการเกิดจากการใช้มวลประสบการณ์ของเด็กในการวางแผน ปฏิบัติ ตรวจสอบและแก้ไข
รวม	5	9	
คิดเป็นร้อยละ	35.71	64.29	

จากตารางที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.29) เห็นว่าเด็กไทยระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีทักษะการจัดการไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิที่เหลือ (ร้อยละ 35.71) เห็นว่ามีทักษะการจัดการแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเหตุผลประกอบสรุปได้ว่า ที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเด็กไทยแต่ละระดับการศึกษามีทักษะการจัดการไม่แตกต่างกันนั้น เนื่องจากทักษะการจัดการเกิดจากการใช้มวลประสบการณ์ของเด็กในการคิดวางแผน ลงมือปฏิบัติ

ประเมินผล และปรับปรุงอยู่เสมอเช่นเดียวกัน แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับระดับความซับซ้อนของงานด้วย และที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า นักเรียนแต่ละระดับการศึกษามีทักษะการจัดการแตกต่างกัน เนื่องจากวัย ประสบการณ์ สติปัญญา วุฒิภาวะ พัฒนาการ สภาพแวดล้อม ความต้องการพึงพา และความมีอิสระในแต่ละระดับการศึกษาแตกต่างกัน ดังนั้น การใช้ทักษะการจัดการจึงต้องแตกต่างกันตามไปด้วย

2.3 พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 พฤติกรรมที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าช่วยส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

ผู้ทรงคุณวุฒิ	พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี
คนที่ 1	* แสดงความสามารถในการจัดกิจกรรมต่างๆ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการเป็นผู้นำและผู้ตามในการดำเนินงานโครงการต่างๆ ได้
คนที่ 2	* แสดงออกถึงความสามารถในการจัดการกับภารกิจตามหน้าที่ ด้วยความรับผิดชอบและวางแผนเพื่อปฏิบัติงานได้
คนที่ 3	* สามารถคิดวางแผน ลงมือปฏิบัติงานและนำเสนอแนวทางการดำเนินงานด้วยตนเองได้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ	พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี
คนที่ 4	* สามารถลงมือทำงาน แก้ไขปัญหา โดยใช้แนวคิด และทักษะการจัดการของตนเองได้
คนที่ 5	* ปฏิบัติงานและจัดหมวดหมู่ของงานด้วยมุมมองจากหลายแง่หลายมุม ไม่มองเฉพาะจุด รวมทั้งสามารถ วิจารณ์วิธีการดำเนินงานในแต่ละมุมมองได้ด้วย ความต่อเนื่องว่าเมื่อปฏิบัติแล้วจะเกิดอะไรขึ้น
คนที่ 6	* การแสดงออกในทางที่ดี เช่น การเสียสละ การรู้จัก อยู่ร่วมกันในสังคม เป็นต้น
คนที่ 7	* ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ได้ คิดในสิ่งที่ดีกว่าและแตกต่างไปจากเดิม
คนที่ 8	* แสดงความสามารถในการวางแผน เสนอวิธีปฏิบัติงาน ประเมิน และเลือกแนวทางการดำเนินงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล
คนที่ 9	* แสดงลักษณะของผู้นำ กล้าแสดงความคิดเห็น และ แนะนำวิธีการทำงานในกลุ่มเพื่อนได้
คนที่ 10	* ดำเนินการวางแผน ลงมือปฏิบัติงาน ประเมินผลงาน และปรับปรุงงานได้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ	พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี
คนที่ 11	★ แสดงออกอยู่ตลอดเวลาว่าเป็นผู้ที่มีเหตุผล มีความคิดเชิงระบบ และมีรูปแบบการคิด
คนที่ 12	★ แสดงออกถึงวิธีการทำงานอย่างมีเหตุผล ไม่ทำเพื่อ ตอบสนองเหตุการณ์เฉพาะหน้าและทำงานด้วยวิธี คิดของตนเอง
คนที่ 13	★ แสดงศักยภาพในการทำกิจกรรม/โครงการ/และ ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง
คนที่ 14	★ แสดงความกระตือรือร้น ความคิดสร้างสรรค์ ความ สนใจอยากรู้อยากเห็น และความพยายามปฏิบัติ งานใหม่ๆ จนมีพัฒนาการมากขึ้นในเชิงสร้างสรรค์

จากตารางที่ 5 พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี ประกอบด้วย การแสดงออกในเรื่องต่อไปนี้ คือ ความสามารถในการจัดกิจกรรม ความสามารถในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ความสามารถในการเป็นผู้นำ ความสามารถในการเป็นผู้ตาม ความสามารถในการคิดวางแผน ความสามารถในการลงมือปฏิบัติงาน ความสามารถในการนำเสนอแนวทางการปฏิบัติงาน ความสามารถในการคิดและแก้ไขปัญหาอย่างมีระบบ ความสามารถในการจัดหมวดหมู่ระบบ

งานด้วยมุมมองที่หลากหลาย ความสามารถในการวิจารณ์แนวทางการปฏิบัติงาน ความสามารถในการอยู่ร่วมกับสังคม ความสามารถในการวางระบบปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกล้าแสดงความคิดเห็น การเป็นผู้มีเหตุผล มีความคิดเชิงระบบ และมีรูปแบบการคิด การแสดงความกระตือรือร้นสนใจสิ่งใหม่ๆ และความสามารถในการพยายามปฏิบัติงานใหม่ๆ และพัฒนาในเชิงสร้างสรรค์

2.4 การส่งเสริมทักษะการจัดการให้แก่เด็กไทย

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการจัดการให้แก่เด็กไทย ในลักษณะของปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมสำเร็จ ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น และแนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี ดังแสดงไว้ในตารางที่ 6 - 8

ตารางที่ 6 ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมสำเร็จ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมสำเร็จ			
	ปัจจัยด้านบริบท	ปัจจัยด้านกระบวนการ	ปัจจัยด้านผลผลิต	ปัจจัยอื่นๆ
คนที่ 1	◇ มีสภาพแวดล้อมที่ดี อุปกรณ์การเรียนที่พร้อม ◇ มีสื่อที่ส่งเสริมให้ค้นคว้าและจัดการและสร้างโครงการ	◇ มีข้อมูลสื่อจัดการผลิต ◇ มีครูที่มีประสบการณ์ที่สามารถปรารถนาได้ ◇ มีเพื่อนร่วมทีมที่ดี ◇ มีสื่อที่ส่งเสริมให้ค้นคว้าและจัดการและสร้างโครงการ	◇ จัดการผลผลิต ◇ มีเพื่อนร่วมทีมที่ดี ◇ มีสื่อที่ส่งเสริมให้ค้นคว้าและจัดการและสร้างโครงการ	◇ มีครูที่มีประสบการณ์ที่สามารถปรารถนาได้ ◇ มีเพื่อนร่วมทีมที่ดี ◇ มีสื่อที่ส่งเสริมให้ค้นคว้าและจัดการและสร้างโครงการ
คนที่ 2	◇ มีสิ่งแวดล้อม เช่น กลุ่มเพื่อน โรงเรียน และสังคมที่ดี ◇ เด็กรู้จักคิด เป็น วางแผน และ เป็น ทำตามแผน วิเคราะห์ และสังคมเป็น ◇ เด็กสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้สำเร็จ	◇ เด็กรู้จักคิด เป็น วางแผน และ เป็น ทำตามแผน วิเคราะห์ และสังคมเป็น ◇ เด็กสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้สำเร็จ	◇ เด็กมีคุณภาพ	-
คนที่ 3	-	◇ ครูต้องจัดกิจกรรมให้เด็ก	-	-

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมสำเร็จ			
	ปัจจัยด้าน บริบท	ปัจจัยด้าน กระบวนการ	ปัจจัย ด้านผลผลิต	ปัจจัย อื่นๆ
	ได้ลงมือปฏิบัติ จริงๆ			
คนที่ 4	♦ ควรเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้นำผู้ตาม	♦ เด็กต้องวางแผนทำงาน ประเมิน แก้ไข เป็นระยะๆ ♦ ควรเปิดโอกาสให้เด็กทำงาน	-	-
คนที่ 5	♦ ให้เด็กพบเรื่องแปลกๆ ใหม่ๆ	♦ ให้เด็กลงมือปฏิบัติ	♦ เด็กกล้า เผชิญกับสิ่ง ใหม่ๆ	-
คนที่ 6	♦ มีอุปกรณ์พร้อมสถานที่ พร้อม	♦ มีคนคอยชี้แนะ แนวทางที่มีประสิทธิภาพ ♦ เด็กต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ ของงาน วางเป้าหมาย วาง แผนในการทำงาน	♦ ผู้ปกครองหรือครูต้องเอาใจใส่ดูแล	-

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมสำเร็จ			
	ปัจจัยด้านบริบท	ปัจจัยด้านกระบวนการ	ปัจจัยด้านผลผลิต	ปัจจัยอื่นๆ
คนที่ 7	◇ ส ก า พ - แวดล้อม ทั้งที่ บ้าน และโรงเรียนจะต้องเอื้อ ให้เด็กใช้ทักษะ การจัดการ	◇ ครูหรือผู้ปกครองจะต้อง วาง แผน จัด กระบวนการให้ เด็กจัดการได้ ◇ ครูคอย แนะนำให้เด็ก คิดแก้ปัญหาได้	◇ เด็กสามารถ แลกเปลี่ยนการ เรียนรู้กันได้	-
คนที่ 8	◇ ส่งเสริม บรรยายภาคให้มี การนำกระบวนการ จัดการมาใช้ ◇ ให้ครูมีอิสระ ในการออกแบบ การ ก า หนด กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อโน้มน้าวไป สู่การจัดการ ◇ ผู้บริหารควร ส่งเสริมให้มี ปัจจัย เรื่อง ข้อมูลข่าวสาร มีคอมพิวเตอร์ มิงบประมาณ	◇ ส่งเสริมให้ผู้ เรียนมีการวางแผน ปฏิบัติงาน ประเมิน ผล และปรับปรุง	◇ ผู้เรียนปฏิบัติ งานได้บรรลุผล ตามที่ตั้งไว้	-

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยตัวเป็นปัจเจกที่มีสำเร็จ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยตัวเป็นปัจเจกที่มีสำเร็จ			
	ปัจจัยด้าน บริบท	ปัจจัยด้าน กระบวนการ	ปัจจัย ด้านผลผลิต	ปัจจัย อื่นๆ
คนที่ 9	♦ เด็กต้องเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ♦ เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง ♦ เด็กมีความสามารถในการแนะนำถ่ายทอดวิธีการ	♦ เด็กมีความเชี่ยวชาญในงาน	♦ ผลงานที่ออกมา ถูกต้อง สมบูรณ์	-
คนที่ 10	♦ เปิดโอกาสให้เด็กทำงาน	♦ เด็กรู้วิธีการทำงาน ♦ เด็กได้เรียนรู้ เข้าใจ และมีประสบการณ์ได้ในการทำงาน	♦ เด็กอยากแสวงหา ♦ อยากเรียนรู้ ♦ อยากทำงาน ♦ มีแรงจูงใจในการทำงาน	-
คนที่ 11	♦ ส่งเสริมให้เด็กทำโครงงาน	♦ เด็กรู้วิธีทำ	-	-

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมสำเร็จ			
	ปัจจัยด้าน บริบท	ปัจจัยด้าน กระบวนการ	ปัจจัย ด้านผลผลิต	ปัจจัย อื่นๆ
คนที่ 12	♦ ครูหรือพ่อ แม่ ต้อง วาง แผน สร้าง สถานการณ์ ค้นคว้า ให้เด็กคิดหรือ แก้ปัญหา	♦ ครูหรือพ่อ แม่แนะนำแหล่ง ความรู้ให้เด็กไป ค้นคว้า	-	-
คนที่ 13	♦ ครูส่งเสริม ให้เด็กค้นพบ คำตอบและแก้ ปัญหาด้วยตน เอง รวมทั้งทำ งานเป็นกลุ่ม	♦ เด็กและครูมี บทบาทร่วมกัน ในการแสวงหา ความรู้	♦ เด็ก ได้ มี โอกาสฝึกฝน ประเมินและ ปรับปรุงตนเอง	-
คนที่ 14	♦ ผู้ปกครอง และทางโรง เรียนให้การ สนับสนุนเด็ก ได้รู้จักคิด	♦ เด็กมีการ พัฒนาความคิด ทำ ของตัวเอง ♦ เด็กได้รู้จัก ♦ ครูควรเน้นการ สอนเชิงทดลอง ♦ ให้เด็กได้ ปฏิบัติจริง	♦ เด็กได้ทดลอง ♦ เด็กได้รู้จัก คิดและปฏิบัติ	-

จากตารางที่ 6 ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมสำเร็จ มีดังนี้

1) ปัจจัยด้านบริบท ได้แก่ มีสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการเรียนแบบค้นคว้าสร้างสรรค์ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้นำผู้ตาม เปิดโอกาสให้เด็กทำงาน ให้เด็กพบเรื่องแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีอุปกรณ์พร้อมสถานที่พร้อม สภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านและโรงเรียนเอื้อให้เด็กใช้ทักษะการจัดการ มีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้การนำกระบวนการจัดการมาใช้ ครูมีอิสระในการออกแบบและกำหนดกิจกรรมที่นำไปสู่การเกิดทักษะการจัดการ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีข้อมูลข่าวสาร วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณในการดำเนินงาน เด็กเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กมีความสามารถในการแนะนำถ่ายทอดวิธีการทำงาน โรงเรียนส่งเสริมให้เด็กทำโครงการ ครูหรือพ่อแม่มีการวางแผนสร้างสถานการณ์ให้เด็กคิดหรือแก้ปัญหา ครูส่งเสริมให้เด็กค้นพบคำตอบจากการแก้ปัญหาด้วยตนเองหรือทำงานเป็นกลุ่ม และผู้ปกครองและทางโรงเรียนให้การสนับสนุนเด็กได้รู้จักคิด

2) ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ มีข้อมูล สื่อ อุปกรณ์การเรียนที่สามารถจะดำเนินการวางแผนดำเนินโครงการต่าง ๆ เด็กรู้จักคิดวางแผน ประเมินและแก้ไขเป็นระยะ ๆ เด็กสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สำเร็จ ครูจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ๆ ครูหรือผู้ปกครองต้องวางแผนจัดกระบวนการให้เด็กจัดการได้ ครูต้องคอยแนะนำให้เด็กคิดแก้ปัญหาได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการวางแผน ปฏิบัติงาน ประเมินผล และปรับปรุงงาน เด็กมีความเชี่ยวชาญในงาน เด็กรู้วิธีการทำงาน

เด็กได้เรียนรู้ เข้าใจ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ครูหรือพ่อแม่
แนะนำแหล่งความรู้ให้เด็กไปค้นคว้า เด็กและครูมีบทบาทร่วมกัน
ในการแสวงหาความรู้ เด็กมีการพัฒนาความคิดของตนเอง ครูควรเน้น
การสอนเชิงทดลอง และให้เด็กได้ปฏิบัติจริง

3) ปัจจัยด้านผลผลิต ได้แก่ จัดการผลิตสิ่งต่าง ๆ ที่ตนปรารถนา
ได้สำเร็จ เด็กมีคุณภาพ เด็กกล้าเผชิญกับสิ่งใหม่ ๆ เด็กมั่นใจ ผู้ปกครอง
หรือครูต้องเอาใจใส่ดูแล เด็กสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กันได้ เด็ก
ปฏิบัติงานได้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ผลงานที่ออกมาถูกต้อง สมบูรณ์ เด็ก
อยากแสวงหา อยากเรียนรู้ อยากทำงานได้ เด็กมีแรงจูงใจในการทำงาน
เด็กได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนประเมินและ
ปรับปรุงตนเอง เด็กได้ทดลองทำ และเด็กได้รู้จักคิดและปฏิบัติ

4) ปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ มีครูที่มีประสิทธิภาพ มีเพื่อน
ร่วมทีมที่ดี มีสื่อที่ส่งเสริมให้ค้นคว้าจัดการและสร้างโครงการ

ตารางที่ 7 ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น
คนที่ 1	★ ครูสอนแบบบรรยาย การสอนที่ขาดการกระทำ การสอนที่ขาดกระบวนการ
คนที่ 2	★ ทางโรงเรียนเน้นการสอนให้เด็กท่องจำ ไม่ได้สอนให้เด็กวิเคราะห์
คนที่ 3	★ ครูไม่ได้ฝึกให้เด็กจัดการ ผู้ปกครองทำให้หมด เด็กไม่ได้ฝึกการจัดการ
คนที่ 4	★ เด็กทำตามสั่ง ไม่มีลักษณะความเป็นผู้นำ
คนที่ 5	★ ผู้ใหญ่ตัดสินใจแทนเด็ก ผู้ใหญ่ทำอะไรหมด
คนที่ 6	★ ผู้ใหญ่ทำอะไรแทนหมด
คนที่ 7	★ ตัวแบบหรือสภาพแวดล้อมไม่ดี ไม่ส่งเสริมให้เด็กมีกระบวนการคิด ไม่เน้นให้เด็กมีวินัยในตัวเอง
คนที่ 8	★ เด็กไม่มีโอกาสใช้กระบวนการจัดการเด็กทำตามคำสั่ง พ่อแม่ และครู เด็กไม่มีโอกาสวิเคราะห์เหตุผล ไม่มีโอกาสวางแผน ไม่มีโอกาสวิเคราะห์หาทางเลือกหรือประเมินผลงาน
คนที่ 9	★ เด็กไม่เข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบ และไม่มีความเชื่อมั่น
คนที่ 10	★ เด็กไม่มีแรงจูงใจ ครูไม่เปิดโอกาสให้เด็กทำงาน ไม่ปล่อยให้เด็กคิดค้น

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น
คนที่ 11	* ไม่ได้ฝึกให้เด็กมีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่ได้เน้นให้เด็กพึ่งตนเอง และไม่ได้ฝึกให้เด็ก รับผิดชอบ
คนที่ 12	* มีคนจัดการให้หมดทุกอย่าง
คนที่ 13	* ครูผู้สอนและพ่อแม่ไม่เปิดโอกาสให้เด็กจัดการ
คนที่ 14	* ผู้ปกครองและครูสั่งเด็กตลอดเวลา เด็กไม่รู้จักคิด ทำตามคำสั่งตลอดเวลา และการเรียนการสอนเน้น ท่องจำ

จากตารางที่ 7 สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น ได้แก่ ครูสอนแบบบรรยายเน้นการสอนให้เด็กท่องจำ ไม่ได้สอนให้เด็กวิเคราะห์ ครูไม่ได้ฝึกให้เด็กจัดการ เด็กทำตามคำสั่งพ่อแม่และครู เด็กไม่มีลักษณะความเป็นผู้นำ เด็กไม่มีโอกาสใช้กระบวนการจัดการ เด็กไม่มีโอกาสวิเคราะห์เหตุผล ไม่มีโอกาสวางแผน ไม่มีโอกาสวิเคราะห์หาทางเลือกหรือประเมินผลงาน เด็กไม่เข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบ และไม่มี ความมุ่งมั่น เด็กไม่มีแรงจูงใจ ผู้ปกครองตัดสินแทนเด็ก ผู้ปกครองทำสิ่งต่างๆ แทนหมด ครูหรือผู้ปกครองไม่ได้ฝึกเด็กให้มีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่ได้เน้นให้เด็กพึ่งตนเอง และไม่ได้ฝึกให้เด็กรับผิดชอบและครูหรือผู้ปกครองไม่เปิดโอกาสให้เด็กจัดการ

ตารางที่ 8 แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษา
ต้องดำเนินการ เพื่อส่งเสริมให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดี
ด้านทักษะการจัดการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางที่ต้องดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เด็กไทย มีทักษะการจัดการที่ดี
คนที่ 1	* ต้องให้กระบวนการเด็กในทุกสาระของรายวิชา
คนที่ 2	* ควรปรับปรุงการเรียนการสอนให้เน้นนักเรียนเป็น ศูนย์กลาง ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียน กระตุ้นให้ เด็กคิด และเรียนรู้จากของจริง
คนที่ 3	* ให้เด็กได้ปฏิบัติงานจริง ๆ
คนที่ 4	* ให้เด็กได้ลงมือทำงานคิดงาน ประเมินผลและแก้ไข
คนที่ 5	* เปิดโอกาสให้เด็กทำ
คนที่ 6	* เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถของตนเอง โดยครูคอยแนะนำ
คนที่ 7	* ให้เด็กแสวงหาค้นพบด้วยตนเอง ให้เด็กสามารถ เลือกจัดการตัวเอง
คนที่ 8	* ควรปฏิรูปให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียน ฝึกให้เด็กรู้จักจัดการ

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางที่ต้องดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เด็กไทย มีทักษะการจัดการที่ดี
คนที่ 9	★ ทางโรงเรียนควรส่งเสริมให้เด็กตั้งกลุ่ม หาผู้นำกลุ่ม และคิดวิธีทำงานเป็นขั้นตอน และทางโรงเรียนควรประสานงานกับผู้ปกครองให้ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการจัดการที่บ้าน
คนที่ 10	★ โรงเรียนควรเน้นการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะการจัดการให้มากขึ้น
คนที่ 11	★ ควรเน้นให้นักเรียนรู้จักคิด แสวงหา และแก้ปัญหาจากการทำโครงการ
คนที่ 12	★ ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดวางแผนและคิดแก้ปัญหา
คนที่ 13	★ ควรลดกรอบกฎระเบียบ คำสั่งลง เพื่อเกิดความหลากหลายในการปฏิบัติเช่น การจัดชั้นเรียน และตารางเรียนที่ยืดหยุ่น และให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักทำงานเป็นทีม สร้างลักษณะผู้นำที่ดี เสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้
คนที่ 14	★ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและเน้นฝึกฝนภาคปฏิบัติ

จากตารางที่ 8 สรุปได้ว่า แนวทางทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อส่งเสริมให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ ได้แก่ ต้องให้กระบวนการแก่เด็กในทุกสาระของรายวิชา ควรปรับปรุงการเรียนการสอนให้เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียน กระตุ้นให้เด็กคิด และเรียนรู้จากของจริง เปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิบัติงานจริงๆ ให้เด็กได้คิดงาน ลงมือปฏิบัติงาน ประเมินผลและแก้ไข ให้เด็กแสวงหาและค้นพบด้วยตนเอง ให้เด็กสามารถเลือกจัดการตัวเอง ส่งเสริมให้เด็กตั้งกลุ่ม หาผู้นำกลุ่ม และคิดวิธีทำงานเป็นขั้นตอน โรงเรียนควรประสานงานกับผู้ปกครองในการส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการจัดการที่บ้าน โรงเรียนควรเน้นการจัดการเรียนการสอนให้เด็กมีทักษะการจัดการให้มากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดวางแผนและคิดแก้ปัญหา ควรลดกรอบกฎระเบียบและคำสั่งลง เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการปฏิบัติ ควรสนับสนุนให้เด็กรู้จักทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างลักษณะผู้นำที่ดี และควรเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะการจัดการของเด็กไทย : คุณลักษณะ พฤติกรรม และการส่งเสริม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ พัฒนาการด้านทักษะการจัดการของเด็กไทย ในด้านความหมายของ ทักษะการจัดการ คุณลักษณะของเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี ปัจจัย ที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี และการส่งเสริมทักษะ การจัดการให้แก่เด็กไทย โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการสุ่มเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive random) จำนวน 14 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เชิงปริมาณด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอาชีพ รับราชการ และมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารหน่วยงาน
2. ทักษะการจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน อย่างหนึ่งอย่างใดอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่ปฏิบัติการวางแผน ดำเนินงานในด้านทำกิจกรรมต่างๆ ตามหน้าที่ของตนด้วยความคิด สร้างสรรค์ที่ดีกว่าเดิมได้อย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพและประหยัครวมทั้ง

การจัดข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเลือกใช้ทรัพยากรบุคคล เงิน วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนควบคุมติดตามและประเมินผล ให้การปฏิบัติงาน หรือกิจกรรมในความรับผิดชอบบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี ได้แก่ ลักษณะเป็นผู้นำ รู้จักหน้าที่ มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักประสานงานและทำงานร่วมกัน มีความคิดวิเคราะห์ สร้างทางเลือกที่หลากหลาย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ควบคุมตนเองได้ ชยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ มีวินัย ซื่อสัตย์ มีเหตุผล มีความสามารถสูง มีความคล่องตัว ทำงานเป็นระบบ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีทักษะกระบวนการ รู้จักตนเอง มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี มีความกระตือรือร้น และมีความอยากรู้อยากเห็น

4. ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า เด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคุณลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากทักษะการจัดการจำเป็นต้องใช้คุณลักษณะพื้นฐานที่เหมือนกัน แต่คุณลักษณะเหล่านั้นจะแตกต่างกันในเรื่องความเข้มข้นและรายละเอียดที่เพิ่มมากขึ้นตามวุฒิภาวะ สติปัญญา พัฒนาการ และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเด็กไทยแต่ละระดับการศึกษาที่มีทักษะการจัดการที่ดีมีคุณลักษณะแตกต่างกันนั้น เนื่องจากมีความแตกต่างกันในเรื่องของวัย ความคิด ประสบการณ์ และลักษณะในการเรียนแต่ละระดับการศึกษา

5. ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า เด็กไทยระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีทักษะการจัดการ

ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากทักษะการจัดการเกิดจากการใช้มวลประสบการณ์ของเด็กในการคิดวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผลและปรับปรุงอยู่เสมอ เช่นเดียวกัน แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความซับซ้อนของงานด้วย สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นว่าเด็กแต่ละระดับการศึกษามีทักษะการจัดการแตกต่างกัน เนื่องจากวัย ประสบการณ์ สติปัญญา วุฒิภาวะ พัฒนาการ สภาพแวดล้อม ความต้องการพึ่งพา และความสามารถในแต่ละระดับการศึกษาแตกต่างกัน ดังนั้น การใช้ทักษะการจัดการจึงต้องแตกต่างกันตามไปด้วย

6. พฤติกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี ประกอบ ด้วยการแสดงออกในเรื่องต่อไปนี้ คือ ความสามารถในการจัดกิจกรรม ความสามารถในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ความสามารถในการเป็นผู้นำ ความสามารถในการเป็นผู้ตาม ความสามารถในการคิดวางแผน ความสามารถในการลงมือปฏิบัติงาน ความสามารถในการนำเสนอแนวทางการปฏิบัติงาน ความสามารถในการคิดและแก้ไขปัญหาย่อยอย่างมีระบบ ความสามารถในการจัดหมวดหมู่ระบบงานด้วยมุมมองที่หลากหลาย ความสามารถในการวิจารณ์แนวทางการปฏิบัติงาน ความสามารถในการอยู่ร่วมกับสังคม ความสามารถในการวางระบบปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกล้าแสดงความคิดเห็น การเป็นผู้มีเหตุผล มีความคิดเชิงระบบ และมีรูปแบบการคิด การแสดงความกระตือรือร้นสนใจสิ่งใหม่ๆ และความสามารถในการพยายามปฏิบัติงานใหม่ๆ และพัฒนาในเชิงสร้างสรรค์

7. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กไทยดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านบริบท ได้แก่ มีสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการเรียนแบบค้นคว้าสร้างสรรค์ด้วยตนเอง ควรเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้นำผู้ตาม ควรเปิดโอกาสให้เด็กทำงาน ให้เด็กพบเรื่องแปลกๆ ใหม่ๆ มีอุปกรณ์พร้อม สถานที่พร้อม สภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านและโรงเรียนจะต้องเอื้อให้เด็กใช้ทักษะการจัดการ ส่งเสริมบรรยากาศให้มีการนำกระบวนการจัดการมาใช้ ให้ครูมีอิสระในการออกแบบกำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อโน้มน้าวไปสู่การจัดการ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีปัจจัยเรื่องข้อมูลข่าวสาร มีคอมพิวเตอร์ มีงบประมาณ เด็กต้องเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กมีความสามารถในการแนะนำถ่ายทอดวิธีการ ส่งเสริมให้เด็กได้ทำโครงการ ครูหรือพ่อแม่ต้องวางแผนสร้างสถานการณ์ให้เด็กคิดหรือแก้ปัญหา ครูส่งเสริมให้เด็กค้นพบคำตอบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้งทำงานเป็นกลุ่ม และผู้ปกครองและทางโรงเรียนให้การสนับสนุนเด็กได้รู้จักคิด 2) ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ มีข้อมูล สื่อ อุปกรณ์การเรียนที่สามารถจะดำเนินการวางแผนดำเนินโครงการต่างๆ ได้ เด็กรู้จักคิดเป็นวางแผนเป็น ทำตามแผน ประเมินและแก้ไขเป็นระยะๆ เด็กสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้สำเร็จ ครูต้องจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ครูหรือผู้ปกครองจะต้องวางแผนจัดกระบวนการให้เด็กจัดการได้ ครูคอยแนะนำให้เด็กคิดแก้ปัญหาได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการวางแผน ปฏิบัติงาน ประเมินผลและปรับปรุงงาน เด็กมีความเชี่ยวชาญในงาน เด็กรู้วิธีการทำงาน เด็กได้เรียนรู้ เข้าใจ และมีประสบการณ์ในการทำงาน

ครูหรือพ่อแม่แนะนำแหล่งความรู้ให้เด็กไปค้นคว้า เด็กและครูมีบทบาทร่วมกันในการแสวงหาความรู้ เด็กมีการพัฒนาความคิดของตนเอง ครูควรเป็นการสอนเชิงทดลอง และให้เด็กได้ปฏิบัติจริง

3) ปัจจัยด้านผลผลิต ได้แก่ จัดการผลิตสิ่งต่างๆ ที่ตนปรารถนาได้สำเร็จ เด็กมีคุณภาพ เด็กกล้าเผชิญกับสิ่งใหม่ๆ เด็กมั่นใจ ผู้ปกครองหรือครูต้องเอาใจใส่ดูแล เด็กสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กันได้ เด็กปฏิบัติงานได้บรรลุตามที่ตั้งไว้ ผลงานที่ออกมาถูกต้องสมบูรณ์ เด็กอยากแสวงหาอยากเรียนรู้ อยากทำงานได้ เด็กมีแรงจูงใจในการทำงาน เด็กได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง เด็กได้มีโอกาสฝึกฝน ประเมิน และปรับปรุงตนเอง เด็กได้ทดลองทำ และเด็กได้รู้จักคิดและปฏิบัติ และ

4) ปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ มีครูที่มีประสิทธิภาพ มีเพื่อนร่วมทีมที่ดี และมีสื่อที่ส่งเสริมให้ค้นคว้าจัดการและสร้างโครงการ

8. ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น ได้แก่ ครูสอนบรรยายเน้นให้เด็กท่องจำไม่ได้สอนให้เด็กวิเคราะห์ ครูไม่ได้ฝึกให้เด็กจัดการ เด็กทำตามคำสั่งพ่อแม่และครู เด็กไม่มีลักษณะความเป็นผู้นำ เด็กไม่มีโอกาสใช้กระบวนการจัดการ เด็กไม่มีโอกาสวิเคราะห์เหตุผล ไม่มีโอกาสวางแผน ไม่มีโอกาสวิเคราะห์หาทางเลือกหรือประเมินผลงาน เด็กไม่เข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบและไม่มีความเชื่อมั่น เด็กไม่มีแรงจูงใจ ผู้ปกครองตัดสินใจแทนเด็ก ผู้ปกครองทำสิ่งต่างๆ แทนหมด ครูหรือผู้ปกครองไม่ได้ฝึกเด็กให้มีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่ได้เน้นให้เด็กพึ่งตนเอง และไม่ได้ฝึกให้เด็กรับผิดชอบ และครูหรือผู้ปกครองไม่เปิดโอกาสให้เด็กจัดการ

9. แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ ได้แก่ ต้องให้ทักษะกระบวนการแก่เด็กในทุกสาระของรายวิชา ควรปรับปรุงการเรียนการสอนให้นับเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียน กระตุ้นให้เด็กคิดและเรียนรู้จากของจริง เปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิบัติงานจริงๆ ให้เด็กได้คิดงาน ลงมือปฏิบัติงาน ประเมินผลและแก้ไข ให้เด็กแสวงหาค้นพบด้วยตนเอง ให้เด็กสามารถเลือกจัดการตัวเอง ทางโรงเรียนควรส่งเสริมให้เด็กตั้งกลุ่ม หาผู้นำกลุ่มและคิดวิธีทำงานที่เน้นขั้นตอน และทางโรงเรียนควรประสานงานกับผู้ปกครองให้ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการจัดการที่บ้าน โรงเรียนควรเน้นการจัดการเรียนการสอนให้เด็กมีทักษะการจัดการให้มากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดวางแผนและคิดแก้ปัญหา ควรลดกรอบกฎระเบียบคำสั่งลง เพื่อเกิดความหลากหลายในการปฏิบัติสนับสนุนให้เด็กรู้จักทำงานเป็นทีม สร้างลักษณะผู้นำที่ดีและเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยที่สรุปได้ว่า ทักษะการจัดการ หมายถึง การให้ทักษะกระบวนการอย่างเป็นระบบในการปฏิบัติการทำงานวางแผนดำเนินงานในด้านการทำกิจกรรมต่างๆ และการเรียนรู้ในบทเรียนตามหน้าที่ของตนด้วยความคิดสร้างสรรค์ที่ดีกว่าเดิมได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพและประหยัด ด้วยการจัดข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเลือกใช้ทรัพยากร บุคคล เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนควบคุมติดตามและประเมินผลให้

การปฏิบัติงาน หรือกิจกรรมในความรับผิดชอบบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2542) ที่นิยามว่า “ทักษะการจัดการ” หมายถึง กระบวนการในการทำงานให้สำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน การประเมินผลงานและการสรุปผลงาน และสอดคล้องกับความหมายของการจัดการที่มีหลายท่านระบุไว้ เช่น การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์การจัดการ (Harold Koontz. 1972) กระบวนการจัดองค์การและการใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Ernest Dale. 1968) ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ขององค์การและนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ (สมคิด บางโม. 2541)

2. จากความคิดเห็นที่ว่าคุณลักษณะของนักเรียนที่มีทักษะการจัดการที่ดี และทักษะการจัดการของเด็กไทยมีความแตกต่างหรือไม่ เมื่อเรียนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน เห็นได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิต่างมีเหตุผลประกอบที่สอดคล้องกันว่าเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีนั้นจะแสดงคุณลักษณะหรือทักษะการจัดการต่างๆ ออกมาตามสภาพการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นจากวัย วุฒิภาวะ สติปัญญา ประสบการณ์ ลักษณะการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ในแต่ละระดับมีความเข้มข้นและความซับซ้อนแตกต่างกันนั้น เป็นสิ่งที่ส่งผลให้มีทักษะการจัดการหรือคุณลักษณะของเด็กไทยแตกต่างกันหรือไม่ต่างกัน

3. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี เห็นได้ว่า มืองค์ประกอบที่สอดคล้องกับองค์ประกอบย่อยภายใต้องค์ประกอบหลักของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2540) ซึ่งกำหนดไว้ ดังนี้ 1) ความสามารถในการประเมินสถานการณ์ คือ มีความคิดริเริ่ม มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อเท็จจริง คาดคะเนเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้แม่นยำ มองการณ์ไกลมีความสามารถในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อตัดสินใจว่าสภาพแวดล้อมนี้ควรทำอะไรจึงจะมีโอกาสประสบความสำเร็จมากที่สุด 2) ความสามารถในการวางแผนการทำงาน คือ มีความรู้ ความสามารถในการงานที่ต้องการทำเป็นอย่างดี กำหนดเป้าหมายของการทำงานได้ชัดเจน กำหนดกิจกรรมหรืองานที่ต้องปฏิบัติได้ครบถ้วน กำหนดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับ ผู้ทำและเป้าหมาย กำหนดวิธีการควบคุมผลการปฏิบัติงานได้เหมาะสม กำหนดวิธีการคัดเลือกคนเข้าทำงานได้เหมาะสม กำหนดวิธีการกระตุ้นยั่วยุให้เพื่อนร่วมงานช่วยกันทำงานจนสำเร็จ มีความสามารถในการตัดสินใจเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุด รู้จักใช้ข้อมูลข่าวสารเป็นพื้นฐาน ในการตัดสินใจ สามารถประมาณการการใช้งบประมาณ เวลา แรงงาน และวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม 3) ความสามารถในการจัดระบบการทำงาน คือ รู้ขั้นตอนและวิธีการทำงานทั้งหมดในทุกด้านและสามารถทำได้ด้วย มีค่านิยมใช้แผนในการทำงาน บรรยายลักษณะงานของแต่ละตำแหน่งได้ถูกต้อง กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของงานแต่ละตำแหน่งได้ถูกต้อง กำหนดตำแหน่ง หน้าที่ และจำนวนเพื่อนร่วมงานได้เหมาะสมกับเป้าหมายของงาน แบ่งงาน

เป็นส่วนย่อยๆ แล้วมอบหมายงานย่อยๆ เหล่านั้นให้แก่ผู้ที่มีความสามารถในการทำงานย่อยๆ นั้นเป็นผู้ทำ 4) ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานคือ มีความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและรับฟังความคิดเห็น ใจกว้าง ซื่อสัตย์และยุติธรรม เสียสละ เอื้อเฟื้อ โอบอ้อมอารี พยายามให้เพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ กระตุ้นยั่วยุให้ตนเองและเพื่อนร่วมงานทำงานจนสำเร็จ มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการถ่ายทอดวิธีการทำงานที่ถูกต้องให้เพื่อนร่วมงานได้ มีความขยันหมั่นเพียร มีวินัยในการทำงาน 5) ความสามารถในการตรวจสอบผลการทำงาน คือ กำหนดเวลาที่เหมาะสมสำหรับการทำงานแต่ละอย่างให้สำเร็จ กำหนดมาตรฐานของผลการปฏิบัติงาน กำหนดมาตรฐานของผลงาน กำหนดวิธีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานและผลงานกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้ถูกต้องตามความเป็นจริง หมั่นตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานทุกกิจกรรม และ 6) ความสามารถในการปรับปรุงการทำงาน คือ รู้จักใช้ข้อผิดพลาดเป็นบทเรียน ระบุปัญหาในการทำงานได้ถูกต้อง รู้จักใช้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการดำเนินงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจปรับปรุง ดัดแปลงและแก้ไข ระบุข้อดี ข้อบกพร่องของผลงานหรือผลการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง กำหนดวิธีการแก้ไข ดัดแปลงผลงานให้มีคุณภาพดีขึ้น มีความสามารถในการประเมินความสำเร็จของงานที่ทำ นอกจากนี้พฤติกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการจัดการที่ดีส่วนมากยังมีความซ้ำซ้อนกับองค์ประกอบของคุณลักษณะของการมีทักษะการจัดการที่ดี เช่น

การเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเหตุผล ซึ่งเป็นไปได้ว่าคุณลักษณะและพฤติกรรมแสดงออกนั้นๆ ไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจน

4. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กจัดการไม่เป็น เห็นได้ว่าสิ่งต่างๆ ที่ส่งผลนั้นเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อม สังคม และการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบด้วยการให้ความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ในการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือทำงานและใช้ทักษะความสามารถจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานด้วยตนเองทั้งหมด โดยมีครูและผู้ปกครองคอยดูแล ให้คำแนะนำเมื่อเด็กไทยมีความต้องการเท่านั้นเพื่อที่เด็กไทยจะได้คิด วิเคราะห์ และหาเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่ต้องการทำไมใช่เป็นการทำตามคำสั่งของครูและผู้ปกครอง จนไม่ได้แสดงความสามารถที่ตนเองมีอยู่ออกมาอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละวิชาทุกระดับการศึกษา โรงเรียนควรกำหนดให้ครูผู้สอนมีเป้าหมายที่ชัดเจนให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในเรื่องทักษะกระบวนการ
2. ครูและผู้ปกครอง ควรให้เด็กได้ฝึกทักษะการคิด การวิเคราะห์ วางแผน ลงมือทำงาน ประเมินผลงาน และหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นระยะๆ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรให้ความสำคัญกับการฝึก

ให้เด็กรู้จักคิดในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการคิดวิเคราะห์ คิดเชิง วิจารณ์ญาณ และคิดเชิงระบบ

4. ควรเน้นการสอนให้เด็กเป็นศูนย์กลางและให้เด็กมีส่วนร่วม ในการเรียนมากที่สุด

5. ในการจัดการเรียนการสอน ควรแบ่งเป็นภาคความรู้ที่รวมถึง ประสบการณ์จากการเรียนรู้ส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งเป็นภาคปฏิบัติ ให้เด็กสามารถเลือกจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติที่ต้องใช้ทักษะการจัดการ ด้วยตัวเอง เพื่อแสวงหา ค้นพบ และเกิดประสบการณ์ความรู้และการ จัดการด้วยตนเอง

6. ครูควรจัดการเรียนการสอนในสาระที่สามารถนำไปใช้ ในชีวิตได้จริง และเป็นประโยชน์ต่อตัวเอง ต่อสังคม และต่อโลก เพื่อ สร้างเด็กให้เป็นนักปฏิบัติ นักคิดค้นในสภาพความเป็นจริง รวมทั้งเน้น ให้เด็กพึ่งตนเองในการเรียนรู้

7. โรงเรียนควรส่งเสริมให้เด็กตั้งกลุ่ม และใช้กระบวนการกลุ่ม ในการคิดค้น เพื่อแสวงหาขั้นตอน และวิธีการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

8. โรงเรียนควรประสานกับผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ทักษะการจัดการ ตั้งแต่ที่บ้านไปจนถึงในโรงเรียน และในสังคม

บรรณานุกรม

โกวิท ประวาลพฤกษ์. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต.

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.

ไชศรี คนจริง. “ความหมายและความสำคัญของการจัดองค์การสหกรณ์”.

ในเอกสารการสอนชุดวิชาการจัดและดำเนินการสหกรณ์.

พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.

ดิน ปรัชญาพฤกษ์. ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2535.

ทดสอบทางการศึกษา, สำนักงาน. แนวทางการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดความสามารถในการจัดการ. กรุงเทพฯ : ครูสภา

ลาดพร้าว, 2540.

บุญชนะ อัดถากร. “แนวคิดทางการจัดการ”, ในเอกสารการสอนชุด

วิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.

พะยอม วงศ์สารศรี. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ

: โอเดียนสโตร์, 2537.

วิจัยทางการศึกษา, กอง. การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพ

ของเด็กไทย ด้านทักษะการจัดการ. กรุงเทพฯ : การศาสนา,

2542.

วิทยากร เชียงกุล. ศัพท์การบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ : เบียร์ฟ้า, 2536.

สมคิด บางโม. องค์การและการจัดการ. บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด, 2541.
 สามัญศึกษา, กรม. คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ.

กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ กรมสามัญศึกษา, 2534.

เสถียร เหลืองอร่าม. วิทยาการจัดการ. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2525.

อุทัย หิรัญโต. สารานุกรมศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์ (การบริหารรัฐกิจ).

กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2526.

Bloom, Benjamin S. "The 2 Sigma Problem : The Search for Methods of Group Instruction as Effective as One-to-One Tutoring", **Journal of Educational Research**. Vol. 12-13 (Jan.-Dec.), 1984.

Ernest Dale. **Management : Theory and Practice**. New York : McGraw-Hill, 1968.

French, Derek and Heather Saward. **Dictionary of Management**. Cavage Place, London : Pan Book Ltd., 1977.

Harold D. Koontz and Cyril O' Donnell. **Principles of Management**. New York : McGraw-Hill, 1972.

Hitt, Michael A., Dennis Middlemist and Robert L. Mathis. **Effective Management**. Englewood Cliffs, New York : Prentice Hall, 1979.

Kaufman, R. **Mapping Education Success**. California : Corwin Press, 1992.

Peter F. Drucker. **The Practice of Management**. New York : Harper & Publishers, 1954.

ภาคผนวก

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง

เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2543 เวลา 8.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นายกมล สุดประเสริฐ
2. อาชีพ ข้าราชการบำนาญ
3. ชื่อหน่วยงาน -
4. ตำแหน่งหน้าที่ ข้าราชการบำนาญ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง ความชำนาญในการวางแผนการดำเนินการ ติดตามประเมินผลชีวิตของตนเองแต่ละคน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

เด็กแต่ละระดับจะมีคุณลักษณะแตกต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

เด็กแต่ละระดับมีทักษะการจัดการที่แตกต่างกันตามระดับ

ความมากน้อยของความพึ่งพา และความเป็นอิสระ

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กเล็กๆ จะมีลักษณะพึ่งพา (Dependent) กับผู้ใหญ่มาก และเมื่อโตขึ้นจะได้รับการฝึกฝนให้เป็นอิสระและมีวุฒิภาวะในการจัดการ (Independent) มากขึ้น หากพ่อแม่ดูแลมากเกินไป เด็กก็จะจัดการตนเองไม่เป็นหรือไม่ดีเท่าที่ควร โดยเด็กระดับประถมศึกษาควรจะสามารถดูแลตนเองได้ เช่น แต่งกายได้ สวมรองเท้าได้ เริ่มเข้ากลุ่มเล่นกับเพื่อน บางครั้งก็เป็นผู้นำได้ และปฏิบัติตามแนวทางที่มีผู้กำหนดให้ทำได้ ส่วนเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ควรดูแลและปรับตนเองให้สมบูรณ์ ทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้เกือบทุกอย่าง เข้ากลุ่มกับเพื่อน ปรึกษาหารือ จัดการเรื่องหนึ่งเรื่องใดได้ เป็นผู้นำในการจัดการโครงการได้ และรายงานได้ สำหรับเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรวางแผนโครงการหรือกิจกรรมได้ จัดกิจกรรมตามแผนหรือโครงการได้ ติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมได้ และรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรในกิจกรรมหรือโครงการได้

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

ในเด็กระดับประถมศึกษาควรให้ข้อมูลนักเรียน แล้วให้เด็กลองจัดกิจกรรมของตน เช่น ให้กระดาษดินสอแล้วให้เด็กวาดภาพตามใจตนเอง (เพื่อฝึกการสร้างสรรค์ของตนเอง) บางครั้งให้เรียนเป็นกลุ่ม และร่วมกันเรียน (Cooperative learning) ส่วนในเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ควรจัดให้เด็กค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้นเป็นรายคนและ

รายกลุ่ม ฝึกให้เป็นผู้นำในการวางแผนดำเนินงานมากขึ้น และเริ่มทำโครงการด้วยตนเองและกลุ่ม สำหรับในเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรจัดให้เรียนด้วยตนเองตลอดเวลาตามความสนใจ จัดทำโครงการเป็นกลุ่ม จัดให้เป็นผู้นำและผู้ตาม จัดให้ดำเนินงานโครงการต่างๆ ของโรงเรียนจัดเป็นบริษัทจำลอง (Dummy company)

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ปัจจัยด้านบริบท ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่ดี เอื้อต่อการเรียนแบบค้นคว้า สร้างสรรค์ด้วยตนเอง เป็นบริษัทแห่งการเรียนรู้ ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดให้มีปัจจัยเบื้องต้น เช่น ข้อมูล สื่อ อุปกรณ์ การเรียนที่สามารถจะดำเนินการวางแผน ดำเนินการโครงการต่างๆ ได้ ปัจจัยด้านผลผลิต ได้แก่ การจัดการผลิตสิ่งต่างๆ ที่ตนปรารถนาได้สำเร็จ เช่น ใช้คอมพิวเตอร์ประดิษฐ์ชิ้นงาน เช่น โฮมเพจได้ ทำศิลปกราฟิกได้ ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยเบื้องต้น คือ มีครูที่มีประสิทธิภาพ มีเพื่อนร่วมทีมที่ดี มีสื่อที่ส่งเสริมให้ค้นคว้าจัดการและสร้างโครงการ

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

การสอนแบบบรรยาย หรือการสอนที่ขาดการกระทำ หรือขาดกระบวนการ หรือขาดมาตรฐานของการทำงาน (Performance standard)

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

ต้องให้กระบวนการเด็กในทุกสาระของรายวิชา เช่น การอ่าน ต้องให้กระบวนการอ่านที่ถูกต้อง (อ่านคล่องเร็ว ความเข้าใจสูง) การเขียน

เขียนถูกต้อง เขียนคล่อง เร็ว แต่งเรียงความเก่ง การคิดเลข ได้กระบวนการ
การคิดเลขอย่างคล่องแคล่ว การคิดหาเหตุผล กระบวนการตัดสินใจ
การวิเคราะห์ การสังเกต ทั้งนี้ทุกรายวิชาต้องจัดการให้ดำเนินการ
เป็นกระบวนการ (Process product model)

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง

เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2543 เวลา 13.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นางพจนีย์ ธนโกเศศ
2. อาชีพ นักธุรกิจ
3. ชื่อหน่วยงาน ธนาคารกรุงไทย สาขากระทรวงศึกษาธิการ
4. ตำแหน่งหน้าที่ ผู้จัดการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ คือ ทักษะการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ ทำความเข้าใจในบทเรียนและในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเรียน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

เด็กไทยแต่ละระดับจะมีคุณลักษณะต่างกัน เพราะวัยวุฒิ ความคิดประสบการณ์ที่เด็กไทยได้รับสั่งสมมาเรื่อยๆ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

เด็กไทยแต่ละระดับจะมีทักษะการจัดการที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะมีวัยวุฒิ ประสบการณ์ และระดับการศึกษาไม่เท่ากัน เด็กที่ระดับการศึกษาน้อยมีทักษะการจัดการที่ไม่ลึกซึ้ง เด็กระดับสูงขึ้นมีความรู้เริ่มเป็นผู้ใหญ่ขึ้นก็จะพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กระดับประถมศึกษา น่าจะมาจากพื้นฐานครอบครัวมีการสั่งสอนอย่างไร แล้วทางโรงเรียนมีการอบรมให้เด็กรับผิดชอบต่อตัวเอง รู้จักหน้าที่ของตัวเอง ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มเพื่อนจะมีความสำคัญมากเป็นช่วงวัยรุ่น ถ้ากลุ่มเพื่อนชักนำไปในทางที่ดีเขาก็จะเกิดทักษะการจัดการที่ดี ในกลุ่มผู้ปกครองกับครูจะช่วยเขาได้น้อยมาก เด็กจะต้องรู้จักหน้าที่และมีวินัย สำหรับเด็กมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มโตมีความคิดต้องอิสระภายในขอบเขต อย่าบีบให้เขาอยู่ในกรอบระเบียบมากนัก ได้รู้จักคิดมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ให้ความรับผิดชอบต่อสังคม มีความคิดริเริ่มทำอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กระดับประถมศึกษา ควรรู้จักจัดการกับตนเอง เช่น ดิ้นเข้าสังหนัาแปร่งฟัน รู้จักหน้าที่เกี่ยวกับตนเอง เด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องรู้จักหน้าที่ในการเรียน มีความรับผิดชอบ ตั้งใจเรียน สำหรับเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องรู้จักวางแผนอนาคตจะไปทางไหน

อยากเป็นอะไร

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ถ้าเด็กมีครอบครัวสมบูรณ์ ไม่มีปัญหาครอบครัว มีสิ่งแวดล้อม เช่น กลุ่มเพื่อน โรงเรียน และสังคมที่ดี ประกอบกับเด็กรู้จักคิดเป็นวางแผนเป็น ทำงานตามแผน วิเคราะห์ สังเคราะห์เป็น เด็กไทยก็จะสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้สำเร็จและเด็กจะมีคุณภาพระดับหนึ่ง

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ปัจจัยทางด้านครอบครัวที่พ่อแม่รักลูกมาก และปัจจัยทางโรงเรียนการเรียนการสอนให้เด็กท่องจำ ไม่ได้สอนให้เด็กวิเคราะห์ ทำให้เด็กจัดการไม่เป็น

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

ควรปรับปรุงการเรียนการสอนให้เน้นเด็กไทยเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กไทยมีส่วนร่วมในการเรียน กรุตุ้นให้เด็กคิด และให้เรียนจากของจริง จะทำให้เกิดการเรียนรู้และเกิดความคิดตลอดจนเกิดทักษะการจัดการ

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง

เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2543 เวลา 9.30 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นายธงชัย ชิวปรีชา
2. อาชีพ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
3. ชื่อหน่วยงาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. ตำแหน่งหน้าที่ ผู้อำนวยการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ คือ กระบวนการหรือวิธีการที่จะปฏิบัติภารกิจต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายให้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพและประหยัด ถ้าสมมุติว่าจะปฏิบัติภารกิจอะไรมีจุดมุ่งหมายว่าทำอย่างนี้ การที่จะปฏิบัติภารกิจให้ไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการได้ เราจะต้องทำอย่างไรจึงจะบรรลุจุดมุ่งหมายสมบูรณ์ โดยใช้เวลาและทรัพยากรต่างๆ น้อยที่สุด มีประสิทธิภาพมากที่สุดโดยไม่กระทบกระเทือนต่อสิ่งแวดล้อมอื่นๆ และควรคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยไว้ด้วยการวางแผนการทำงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง คำนึงว่าจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้

อย่างไร จะใช้เวลาใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุดอย่างไร จะทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุดอย่างไร ความปลอดภัยในการดำเนินงาน มีหรือไม่ ผลกระทบเชิงวัฒนธรรมมีหรือไม่ ต้องคำนึงถึงให้หมด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ แต่จะแตกต่างกันตรงความเข้มข้น เพราะวุฒิภาวะต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการในเด็กแต่ละระดับไม่ต่างกัน แต่ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของงาน ทักษะการจัดการระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายเหมือนกัน ต้องรู้จักวางแผนทำงาน รู้จักการทำงานร่วมกัน รู้จักแบ่งงาน รู้จักประสานงาน รู้จักการเก็บข้อมูล รู้จักประเมินผลงาน ขั้นตอนทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเด็กระดับใด ต้องใช้ทั้งหมด แตกกันที่ความซับซ้อนของงาน และความยากของงาน เช่น เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภารกิจต้องอยู่ในวัยของเขา แต่เด็กจะต้องมีทักษะวิเคราะห์ ทักษะวางแผน ทักษะแบ่งงานกัน ทักษะประสานงาน ทักษะค้นหาข้อมูล และทักษะวิเคราะห์ข้อมูล

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

คุณลักษณะที่สำคัญที่สุด เมื่อเด็กได้รับมอบหมายงานแล้ว ในการทำงานภารกิจบางภารกิจถ้ามีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนก็ไม่มีปัญหาอะไร

แต่ถ้าภารกิจนั้นยังกว้างๆ อยู่ เด็กจะต้องเป็นคนที่สามารถวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของภาระกิจให้ได้ นี่คือจุดมุ่งหมายหลัก นี่คือ จุดมุ่งหมายรอง หลังจากนั้นภารกิจต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับระดับ บางภารกิจ ก็สามารถวางแผนดำเนินการได้เลย เพราะพื้นฐานความรู้และทักษะต่าง ๆ ก็มีอยู่แล้ว แต่บางภารกิจบางจุดมุ่งหมายอาจจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่เก็บ ข้อมูล เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการเพื่อไปสู่ภารกิจนั้น อย่างไรก็ตามภารกิจที่มอบบางภารกิจอาจเป็นภารกิจบุคคล ทำงานคนเดียว แต่โดยทั่วไปในชีวิตจริงมีการกิจกรรมมากมายที่ต้องทำงานร่วมกันต้องทำงาน เป็นทีม ต้องอาศัยความร่วมมือจากคนอื่น ทักษะประการหนึ่งที่เด็ก จำเป็นต้องมีคือการทำงานร่วมกัน การประสานงานกัน วางแผนทำงาน ร่วมกัน แบ่งงานกันให้ชัดเจน กับอีกอย่างหนึ่งต้องอาศัยคนอื่น เช่น งานที่จำเป็นต้องไปขอข้อมูลคนอื่น เราต้องฝึกเด็กให้รู้จักไปติดต่อ ประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นเป็นทักษะที่สำคัญ คือ ฝึกเด็กให้มีทักษะประสานงานนั่นเอง

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

ควรมอบหมายงานให้เด็กได้ปฏิบัติจริง ให้เด็กคิดวางแผน และนำเสนอให้ครูทราบแนวความคิด ว่างานที่ได้รับมอบไปอยากจะทำ อย่างไร ตรงนี้สำคัญที่สุด เมื่อเด็กมาเสนอแนวคิด เสนองานแล้วครูจะต้องไม่เป็นผู้บอกว่าเหมาะหรือไม่เหมาะ ครูจะต้องเป็นผู้ตั้งคำถามให้ เด็กคิดถ้าสมมุติว่าเกิดคิดงานที่มีปัญหาครูต้องตั้งคำถามว่าเด็กคิดอย่างไร ไม่ใช่บอกว่าไม่ได้ต้องทำอย่างนั้นๆ ควรคิดตั้งคำถามว่าเด็กคิดว่ามี

ปัญหาหรือไม่ ถ้าทำอย่างนี้จะเกิดอะไรขึ้น ลองคิดดูว่าจะมีวิธีการอื่นที่ดีกว่านี้หรือไม่ ครูจะต้องไม่บอกว่าที่ทำมาไม่ถูก ต้องป้อนคำถามให้เด็กคิด

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ
ครูต้องจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ครูไม่ได้ฝึกให้เด็กจัดการ ครูบอกให้เด็กทำอย่างนั้น อย่างนี้นอกจากนั้นวัฒนธรรมการเลี้ยงดูเด็ก เด็กไม่ต้องทำอะไร ไม่ต้องคิด พ่อแม่ผู้ปกครองทำให้หมด พ่อแม่ผู้ปกครองบอกให้หมด จะไปโรงเรียนอย่างไร จะทำการบ้านอย่างไร จะทำงานบ้านอย่างไร ไม่ต้องคิดแล้ว พ่อแม่ทำให้หมด เด็กมีหน้าที่ท่องหนังสืออย่างเดียว ถ้าวัฒนธรรมไทยยังป้อนให้ทุกสิ่งทุกอย่าง จะให้โรงเรียนทำอะไรก็ทำไม่ได้ ต้องเปลี่ยนกระบวนการส่งเสริมดูแลเด็ก ต้องให้ความรู้แก่ชุมชนและผู้ปกครองด้วย เด็กที่เรียนเก่งๆ จัดการไม่เป็น เพราะพ่อแม่ผู้ปกครองทำให้หมด พอไปทำงานเด็กเก่งๆ ล้มเหลวในการจัดการงานก็มีมาก เพราะไม่ได้ฝึกการจัดการมาก่อน

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ
เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

ให้เด็กทำจริง ๆ ถ้าจะให้จัดการเป็นก็ต้องให้เด็กได้ทดลองปฏิบัติงานจริง ๆ

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง

เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2543 เวลา 13.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นายประสาธ สอ้านวงศ์
2. อาชีพ รับราชการ
3. ชื่อหน่วยงาน ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ
4. ตำแหน่งหน้าที่ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักสูตร

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพยากร คน เงิน งาน ให้ดำเนินไปได้สมประโยชน์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มี ทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

เด็กแต่ละระดับมีทักษะการจัดการแตกต่างกัน เพราะเป็นไปตามวัย แต่พอไปถึงมัธยมศึกษาตอนปลายจะหายไปค่อนข้างมาก เพราะต้องเตรียมตัวไปสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยกลายเป็นจุดมุ่งหมายหลัก ทำให้การที่จะเป็นผู้จัดการ เป็นคนนำทำสิ่งโน้นทำสิ่งนี้ต้องหยุด เพราะกลัวเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ คนที่ทำงานเพื่อส่วนรวม จัดการอะไรเก่งๆ มักจะทำให้เรื่องการศึกษาต่อค่อยลงไป

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กเล็กลักษณะความเป็นผู้นำยังเห็นไม่ชัด พอโตขึ้นผ่านประสบการณ์พอสมควร ทักษะการจัดการก็ยิ่งมีมากขึ้น เพราะฉะนั้นการฝึกเด็กเป็นผู้นำผู้ตามก็เป็นเรื่องสำคัญ ในระดับเด็กเล็กอาจจะน้อย พอโตขึ้นก็มีมากขึ้นตามลำดับ การรู้จักฟังคนอื่น และลักษณะการเป็นผู้นำอยากเป็นคนจัดการ ลักษณะการเป็นหัวหน้าคน ทำให้เป็นคน及管理จัดการอะไรดี

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

ให้ลงมือทำงานบ่อยๆ ต้องวางใจให้เขาทำงานเอง เขาจะเรียนรู้เองว่าควรแก้ไขปัญหายังไง จะทำงานอย่างไร ซึ่งสังคมไทยเราขาดเพราะเราหวังดี โดยมากบอกว่าเด็กคิดอะไรเองไม่เป็น ทำอะไรเองไม่จำเป็นต้องให้ครูชี้แนะ ให้ครูสั่ง พอสั่งมากๆ เข้ากลายเป็นทักษะการจัดการของเด็กหายไปหมด ครูจัดการเองหมด เพราะฉะนั้นถ้าอยากให้เขา

เป็นนักจัดการที่ดี ก็ต้องปล่อยให้เขาทำเอง เราคอยดู อย่าให้ผิดพลาดเสียหายต่อส่วนรวม ถ้าผิดพลาดโดยไม่เสียหายต่อส่วนรวมต้องปล่อยให้ผิด เขาจะได้มีบทเรียน

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ผู้ใหญ่ต้องวางใจให้เขาจัดการ ควรช่วยให้เขาพูดว่าเขาจะจัดการเรื่องนี้ เขาจะอย่างไร ให้คนอื่นร่วมแก้ไข โดยใช้เหตุผล ความรอบคอบในการทำงาน เวลาดำเนินการตามแผนควรอาศัยการจัดการที่ดี วางแผน ทำงาน ต้องประเมินตลอดเวลา ถ้าเด็กรู้จักประเมินและแก้ไขเป็นระยะๆ งานจะเป็นไปด้วยดี ควรเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้นำ เปิดโอกาสให้เป็นผู้ตาม เปิดโอกาสให้ทำงาน ให้เด็กได้มีสิ่งที่รับผิดชอบเริ่มจากงานเล็กไปถึงงานใหญ่ๆ ทักษะการจัดการน่าจะเกิดจากการปฏิบัติไม่ใช่เกิดจากการไปสอน ถ้าเด็กเสนอมาว่าอยากจะทำอะไร เราต้องรับให้เขาทำพยายามดึงให้เขามีแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินตามแผนเป็นระยะๆ ว่าไม่ดีตรงไหน จะแก้อย่างไร แล้วลงมือทำ

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ครูและผู้ปกครองมักจะคิดว่าเด็กทำอะไรไม่เป็นเดี๋ยวจะเสียหาย อาบน้ำร้อนมาก่อน จะสอนจะสั่งไปหมด โดยไม่บอกเหตุผล เมื่อใช้วิธีสั่งเอา ผลสุดท้ายเด็กก็ใช้วิธีทำตามสั่งก็จัดการด้วยตัวเองไม่ได้ อยู่บ้านก็เป็นอย่างนั้น มาโรงเรียนก็เป็นอย่างนั้น ผลสุดท้ายลักษณะความเป็นผู้นำก็ค่อยๆ หายไป คนจะจัดการงานต้องมีลักษณะเป็นผู้นำ

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

ให้เด็กได้ลงมือทำงานลงมือคิดงาน เสนอวิธีที่เขาอยากจะทำ ให้ลองทำ ให้ลองประเมินกันเองว่าที่สมควรแก้อย่างไร และดีขึ้นอย่างไร ทำอย่างไรถึงจะดีขึ้น แล้วก็ลงมือทำ

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง และนายวิวัฒน์ สิริภูบาล
เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2543 เวลา 9.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นายโกวิท ประวาลพฤษ
2. อาชีพ รับราชการ
3. ชื่อหน่วยงาน สำนักผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
4. ตำแหน่งหน้าที่ ผู้ตรวจราชการกระทรวง

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ คือ ทักษะกระบวนการ เวลาจะทำอะไรต้องมีข้อมูล จัดข้อมูล ดูแนวโน้มว่าข้อมูลจะทำให้เกิดผลดีผลเสียอย่างไร วิเคราะห์ข้อมูล เลือกแนวปฏิบัติว่าแนวปฏิบัติใดจะดี จะส่งผลอย่างไรให้เกิดความดีงามความถูกต้อง เลือกเอาไปทำให้เป็นทักษะกระบวนการยุคใหม่เรียกว่ากระบวนการสร้างความรู้ ทำงานแบบสร้างความรู้ เป็นการจัดการแบบสร้างความรู้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

เด็กแต่ละระดับจะมีคุณลักษณะเหมือนกันแต่จะแตกต่างกันในรายละเอียด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

เด็กแต่ละระดับมีทักษะการจัดการไม่แตกต่างกัน เด็กจะต้องรู้จักตัวเองว่ามีจุดเด่นจุดด้อยอะไร มีความสามารถ มีข้อจำกัดตรงไหน เด็กจะต้องใช้ความสามารถของเขาออกมาและใช้เป็น เด็กควรจะรู้ว่ามีความสามารถอย่างนี้ สามารถทำอย่างนี้ ไม่คิดทำงานเกินความสามารถ ต้องพัฒนาให้เขาภาคภูมิใจที่ได้ใช้ความสามารถ ค่อยๆ พัฒนาขึ้นๆ ให้เห็นว่าตัวเขามีความสามารถ ทำงานเป็น ทักษะการจัดการ คือ ทักษะกระบวนการซึ่งนำมาใช้ในการเรียนรู้ที่ใช้โครงการหรือการลงมือปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติได้จริง ลงมือทำได้จริง ซึ่งทักษะกระบวนการมีอยู่ 9 ขั้นตอน คือ ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น คิดวิเคราะห์วิจารณ์ สร้างทางเลือกหลากหลาย ประเมินและเลือกทางเลือก กำหนดและลำดับงาน ลงมือปฏิบัติอย่างชื่นชม ประเมินระหว่างปฏิบัติด้วยตนเอง ปรับปรุงอยู่เสมอ และชื่นชมในผลงาน

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กประถมศึกษาให้รู้จักคิด วาดภาพ แล้วลงมือทำ เวลาจะทำอะไรควรคิดก่อน มีภาพงานก่อนแล้วลงมือทำ ไม่ใช่ฟังครูทำตามครู

เด็กมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายให้ทำเป็นโครงการ ซึ่งเด็กจะต้องคิดวิเคราะห์รู้จักสร้างทางเลือกหลากหลาย เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด สร้างภาพงานตลอดแนว เอาภาพงานไปทำ ไม่ใช่ครูเขียนโครงการให้เด็กทำ ต้องให้เด็กคิดวิเคราะห์ให้เด็กทำเอง จะได้ทำเป็นกระบวนการจัดการเต็มรูปแบบจนกระทั่งทำเป็น เทคนิคใหม่ที่ใช้กันคือ ใช้แฟ้มพัฒนางาน (Portfolio) ในการสอน ใช้แฟ้มพัฒนางานให้นักเรียนทำแฟ้มพัฒนางาน

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

พฤติกรรมที่เด็กแสดงออก คือ เวลาทำอะไรก็แล้วแต่เด็กจะมองหลายแง่หลายมุม รู้จักจัดหมวดหมู่หลายแง่หลายมุม ไม่ใช่ดูแต่เฉพาะจุด มองอะไรต้องมีการวิจารณ์ได้ว่าทำอย่างนี้แล้วเป็นอย่างไรมองเห็นความต่อเนื่อง ทำอย่างนี้แล้วจะเกิดอะไรขึ้น

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

เด็กไม่ค่อยกลัวเวลาพบเรื่องแปลก ๆ เรื่องใหม่ ๆ ที่ไม่เคยเห็น เขาเดินทางไปที่ ๆ ไม่เคยเห็น ไม่เคยไป เขาไม่กลัว กล้าเผชิญกับสิ่งใหม่ ๆ เรื่องใหม่ ๆ งานที่เขาไม่เคยพบ เขามั่นใจ เขาทำได้

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ผู้ใหญ่ตัดสินใจแทนเด็ก พูดในลักษณะไม่ไว้วางใจ พอเด็กจะทำผู้ใหญ่กลับพูดว่าจะทำเอง

**แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ
เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ**

เปิดโอกาสให้เด็กทำ ขณะนี้ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำ ครู
คิดเอง ครูตัดสินใจเองหมด ที่บ้านพ่อแม่ก็ทำให้หมด ควรให้เด็กเริ่มทำ
เริ่มรับผิดชอบ ให้เด็กได้พัฒนา

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6

สัมภาษณ์โดย นายรวีวัตร สิริภูบาล

เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2543 เวลา 15.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นายอภิชาติ กุสุมาลย์
2. อาชีพ ทนายความ
3. ชื่อหน่วยงาน สำนักงานกฎหมายและทนายความบัณฑิต
เจียรไน
4. ตำแหน่งหน้าที่ หัวหน้าสำนักงานทนายความ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง การบริหารงาน มีการจัดระเบียบในการทำงานที่ดี วางระเบียบขั้นตอนในการทำงานต่าง ๆ โดยวางแผนงาน และมีวัตถุประสงค์ที่จะทำ เป็นภาพรวมของการจัดการทั้งหมด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันในรายละเอียด คุณลักษณะของเด็กจะแตกต่างกันเพราะวุฒิภาวะ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการของเด็กแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน โดยทักษะการจัดการเป็นภาพรวมของทุกอย่าง การเรียนการศึกษา ชีวิต ครอบครัว กิจกรรมประจำวัน สามารถนำมาใช้ในชีวิตได้

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กทุกระดับสามารถมีทักษะการจัดการได้ แต่ต้องมีคนแนะนำ ควบคุม หรือชี้ช่องทางให้เขาดึงทักษะการจัดการออกมาที่จะจัดการตนเองได้ คุณลักษณะของเด็กที่มีทักษะการจัดการที่ดี เช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการใฝ่รู้ใฝ่เรียน

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

ครอบครัวเป็นตัวอย่างที่ดี ถ้าครอบครัวมีพฤติกรรมหรือแสดงออกในทางที่ดีอย่างไรเด็กก็จะเลียนแบบพฤติกรรมนั้น พฤติกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการจัดการที่ดี เช่น การเสียสละ การรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นต้น

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ปัจจัยด้านบริบท ในสังคมไทยการให้การศึกษา เช่น มีอุปกรณ์พร้อม สถานที่พร้อมเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เด็กดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จ ส่วนปัจจัยด้านกระบวนการ มีคนคอยชี้แนะแนวทางที่มีประสิทธิภาพ เด็กจะต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของงาน วางเป้าหมาย วางแผนในการทำงาน สำหรับปัจจัยด้านผลผลิต ผู้ปกครองหรือครูต้องเอาใจใส่ดูแล

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

สภาพสังคมไทยพ่อแม่รักลูกทำอะไรแทนลูกหมด ต่างกับสังคมต่างประเทศที่ปล่อยให้ลูกจัดการตั้งแต่เด็ก โตขึ้นเด็กไทยจัดการไม่ค่อยเป็น

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการเพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถของตนเอง โดยครูคอยแนะนำเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือเท่านั้น

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง

เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2543 เวลา 13.30 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นายวิชัย วงศ์ใหญ่
2. อาชีพ รับราชการ
3. ชื่อหน่วยงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ตำแหน่งหน้าที่ คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง กระบวนการคิดที่เป็นระบบ มองอะไรจะไม่มองด้านเดียว มองอะไรมองเป็นองค์รวมที่เป็นระบบ ใช้กระบวนการคิดสิ่งเล็กๆ (Think small) คิดสิ่งที่ดีกว่า (Think better) คิดสิ่งที่แตกต่าง (Think different) เช่น ถ้าจะทำโครงการวิทยาศาสตร์ ต้องให้เด็กตั้งสมมุติฐาน แสวงหาข้อมูล ทดลองพิสูจน์ เป็นการคิดอย่างมีระบบ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ แต่จะแตกต่างกันในรายละเอียด เพราะมีสติปัญญา วุฒิภาวะ และสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการของเด็กแต่ละระดับจะแตกต่างกัน ขึ้นกับสติปัญญา วุฒิภาวะและสภาพแวดล้อม การฝึกให้เด็กมีทักษะการจัดการเกี่ยวกับการจัดเก็บของเล่น ต้องฝึกตั้งแต่วัยเด็ก วัยเด็กเป็นวัยที่เรียนรู้จากตัวแบบ พ่อแม่หรือครูต้องค่อยๆ เก็บทีละชิ้น เหลืออีก 2-3 ชิ้น เรียกให้เด็กเก็บ และให้เล่นเดี๋ยวก่อนมาก ครั้งต่อไปก็เหลือให้มากขึ้นเรื่อยๆ ผลสุดท้ายเด็กก็จะเก็บของเล่นเอง เด็กจะต้องจัดการกับตัวเองให้ได้ ต้องฝึกให้เด็กเกิดการจัดการเกิดขึ้นภายในตัวเองให้ได้ พอโตขึ้นช่วงมัธยมศึกษาเด็กจะรู้ว่าจะต้องเตรียมอย่างไร สิ่งอย่างไร หน้อย่างไร ปรุ้งอย่างไร เพราะเด็กจะต้องวางแผน ทำตามแผนได้ ประเมินและปรับปรุงได้

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ เช่น ทักษะการแสวงหาความรู้ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา การควบคุมตัวเอง และการมีวินัย

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กที่จะมีการจัดการที่ดีจะต้องเป็นเด็กที่คิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหาได้ มองอะไรที่เป็นภาพรวมทั้งระบบ คิดอะไรเล็ก ๆ คิดสิ่งที่ดีกว่า และคิดแตกต่าง

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ปัจจัยบริบท ได้แก่ สภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านและโรงเรียนจะต้องเอื้อให้เด็กใช้ทักษะการจัดการ สำหรับปัจจัยกระบวนการ ได้แก่ ครูหรือผู้ปกครองจะต้องวางแผนจัดกระบวนการให้เด็กจัดการได้ และคอยแนะนำให้เด็กคิดแก้ปัญหาได้ ส่วนปัจจัยด้านผลผลิต ได้แก่ เด็กสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กันได้ เด็กจะได้วิธีคิดและมุมมองที่แตกต่างกัน

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ปัจจัยที่ทำให้เด็กจัดการไม่เป็นคือ ตัวแบบหรือสภาพแวดล้อมไม่ดี ไม่ส่งเสริมให้เด็กมีกระบวนการคิด และไม่เน้นให้เด็กมีวินัยในตัวเอง

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการเพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

การเรียนการสอนควรให้เด็กเรียนครั้งวันอีกครั้งวันให้เด็กแสวงหาค้นพบด้วยตนเอง ให้เด็กสามารถเลือกจัดการตัวเอง เช่น เลือกเรียนกีฬา ศิลปะ ดนตรี หรือทำกิจกรรมชุมชน เป็นต้น

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง และนายรวีวัตร์ สิริภูบาล

เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2543 เวลา 10.30 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นายสงบ ลักษณะ
2. อาชีพ รับราชการ
3. ชื่อหน่วยงาน สถาบันราชภัฏ
4. ตำแหน่งหน้าที่ เลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง การดำเนินการต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน และเพิ่มประสิทธิผล เป็นความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ของตนเองได้สำเร็จ ทั้งหน้าที่การดำเนินชีวิต อาชีพ การเพิ่มรายได้ การศึกษา การทำงาน การจัดการมีทักษะ 2 ส่วน คือ ทักษะหลักและทักษะเสริม ทักษะหลัก คือ กระบวนการที่ต้องมีติดตัวไว้ทุกคนอย่างน้อยควรจะมี 2 ทักษะ คือ ทักษะที่หนึ่ง ทักษะวิธีการเชิงระบบ (Systems approach) ขั้นที่หนึ่งกำหนดวัตถุประสงค์ ความมุ่งหมายของชีวิตหรือการทำงาน สถานการณ์ปัจจุบัน เช่น จะทำอาชีพ จะต้องวิเคราะห์อาชีพนี้ แหล่งของตลาดมีที่ไหน หรือสังคมต้องการให้บริการอะไร

สังคมต้องการสินค้าอะไร วิเคราะห์สถานการณ์เพื่อกำหนดเป็น วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ขั้นที่สอง วิเคราะห์แนวทางเลือกของการปฏิบัติ ขั้นที่สาม ประเมินทางเลือกว่า ถ้ามีทางเลือกต่างๆ หลายทาง บางอย่างต้องใช้เงิน ใช้เวลา บางอย่างไม่ต้องใช้เงิน ไม่ต้องใช้เวลามากนัก บางอย่างใช้วิธีการพิเศษ ใช้ความรู้เพิ่มขึ้น ต้องสามารถสร้างทางเลือกที่หลากหลายได้ ล้วนแล้วแต่เป็นทางเลือกที่ทำให้ไปสู่ความสำเร็จได้ทั้งสิ้น ขั้นที่สี่ ประเมินทางเลือกว่าทางเลือกไหนที่สอดคล้องกับตัวเรา ดูจุดเด่น จุดด้อยของตัวเอง เรามีทรัพยากร มีเงิน มีเวลา มีความรู้ เป็นโอกาส สำคัญที่ทำให้เราเลือกทางที่เหมาะสมกับตนเอง ไม่คิดอะไรเกินตัว หรือ ด้อยกว่าความเป็นจริง ไม่สำเร็จ ถ้าคนไทยเก่งในการหาทางเลือก ประเมินทางเลือก เขาจะเลือกทางเลือกได้เก่งว่าจะเอาทางเลือกไหนที่ควรนำมาใช้ ขั้นที่สี่ ปฏิบัติตามทางเลือก โดยวางแผนเป็นขั้นตอน ขั้นที่ ห้า ประเมินทางเลือก ถ้ามีปัญหาจะได้แก้ไขทันทีที่ ปฏิบัติไปประเมิน ไป ขั้นที่หก ประเมินผลรวมว่าทำงานเต็มที่แล้วได้ตามวัตถุประสงค์ ครบถ้วนหรือไม่ ถ้าครบถ้วนก็คงวิธีการนี้ไว้ ถ้าไม่ครบถ้วนรอบต่อไป ต้องหาทางเลือกใหม่ หรือปรับปรุงทางเลือก ทักษะที่สอง ทักษะการ วิเคราะห์เชิง SWOT (Strength Weakness Opportunity Threat) เป็นวิธีการเสริมเชิงระบบตรงที่ว่า พอเราคิดจะเลือกทางเลือก เช่น จะทำ อาชีพอะไร ต้องคิดถึงโอกาสว่า มีคนจะซื้อของเราไหม ใครจะเป็นลูกค้า มีคนทำอาชีพนี้กี่คนในชุมชน วิเคราะห์ภัยคุกคามว่า จะมีคู่แข่งหรือไม่ ถ้าทำอาชีพนี้จะมีอุปสรรคอะไรบ้าง และวิเคราะห์จุดแข็งของตัวเองว่า เรา มีความสามารถอะไร วิเคราะห์จุดอ่อนว่า เรามีจุดด้อยอะไร การใช้

เทคนิค SWOT ทำให้การตัดสินใจดำเนินการเป็นจริง พบความสำเร็จสูง การมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ทำให้การจัดการของคนจะประสบความสำเร็จสูง ไม่เสี่ยง ไม่พบความล้มเหลว สำหรับทักษะเสริม คนที่เก่งด้านทักษะการจัดการ จะต้องมีทักษะเสริมต่างๆ ประกอบ ได้แก่ คณิตศาสตร์ สังคม คอมพิวเตอร์ การสื่อสาร และการประเมิน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ แต่จะแตกต่างกันตรงความเข้มข้นเท่านั้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการของเด็กแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน โดยการส่งเสริมให้เด็กประกอบอาชีพอิสระ เช่น บริการตกแต่งบริเวณบ้านให้สวยงาม ต้องทำงานเป็นทีม ทำคนเดียวไม่ได้ มีคนทำหน้าที่เพาะพันธุ์ มีคนทำน้ำพุ มีคนทำอิฐ มีการแบ่งหน้าที่กัน มีการประสานประโยชน์ การจัดการยุคใหม่ เมื่อรับงานมาแล้ว ทำให้เสร็จ ทุกคนทำงานเฉพาะด้านแต่พอประสานประโยชน์ทำงานเป็นทีม ก็จะประกอบอาชีพอิสระไปสู่การตลาดได้ บางคนจัดการเก่งแต่ไม่รู้จักประสานประโยชน์เป็นทีมก็เอาตัวไม่รอด เด็กที่ทำงานโครงการ เด็กต้องวางแผนด้วยกัน แยกกันค้นคว้า ประสานงานทำเป็นทีม โด่ขึ้นทำอาชีพอิสระก็ให้จับมือกันไว้เพื่อทำธุรกิจ พอมีงานรับเหมางานร่วมกัน เขากำไรมาแบ่งกัน

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

คุณลักษณะที่สำคัญของเด็กที่มีทักษะการจัดการที่ดี คือ ชยัน หมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีเหตุผล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเหมือนกันในแต่ละระดับการศึกษา จะต่างกันตรงความเข้มข้นเท่านั้น

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

ให้เด็กรู้จักวางแผนว่าอยากทำอะไร ยกมือกันว่าโดยวิธีใดบ้าง ช่วยกันดูว่าสิ่งไหนทำยาก เพราะอะไรจึงยาก เพราะอะไรจึงง่าย ให้ประเมินดูข้อจำกัดหรือปัจจัยเอื้อของแต่ละทางเลือก ใครมีเหตุผลอะไรเลือกอะไร

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ปัจจัยด้านบริบท ได้แก่ ส่งเสริมบรรยากาศให้มีการนำกระบวนการจัดการมาใช้ ให้ครูมีอิสระในการออกแบบการกำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อโน้มน้าวไปสู่การจัดการ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีปัจจัยเรื่องข้อมูลข่าวสาร มีคอมพิวเตอร์ มีงบประมาณ ส่วนปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการวางแผน ปฏิบัติงาน ประเมินผล และปรับปรุงงาน สำหรับปัจจัยด้านผลผลิต คือ ผู้เรียนปฏิบัติงานได้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ไม่มีโอกาสใช้กระบวนการจัดการ สังคมไทยไม่เอื้อต่อการจัดการ เพราะเป็นสังคมที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพมาก เช่น ต้องเชื่อคล้อยตามผู้มีอำนาจโดยไม่มีโอกาสวิเคราะห์เหตุผล ไม่มีโอกาส

วิเคราะห์ทางเลือก แต่ถูกกำหนดให้ทำตาม ๆ กัน ตามที่ผู้ใหญ่กำหนดไว้ จนกลายเป็นทำตามคำสั่ง เมื่อถึงโรงเรียนนักเรียนก็ทำตามคำสั่งของครู ไม่มีโอกาสคิดวางแผน หาทางเลือก หรือประเมินผลงาน

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ติด้านทักษะการจัดการ

ควรปฏิรูปให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียน ฝึกให้เด็กรู้จักการจัดการ และผู้ปกครองควรส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการจัดการที่บ้าน

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9

สัมภาษณ์โดย นายรวีวัตร สิริภูบาล

เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2543 เวลา 15.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นางภาณี สุรัสวดี
2. อาชีพ นักธุรกิจ
3. ชื่อหน่วยงาน บริษัท TTC เอ็นจิเนียริง จำกัด
4. ตำแหน่งหน้าที่ กรรมการผู้จัดการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง กระบวนการที่ฝึกฝนให้เด็กรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองในการดำเนินชีวิต

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กจะแตกต่างกันในแต่ละระดับ เพราะวัยที่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการของเด็กในแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน โดยเด็กที่มีทักษะการจัดการจะเป็นเด็กที่รู้จักวางแผน ลงมือปฏิบัติงาน ประเมินผลงานและปรับปรุงอยู่เสมอ

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

คุณลักษณะที่สำคัญของเด็กที่มีทักษะการจัดการที่ดี คือ ลักษณะการเป็นผู้นำ การมีความคิดที่หลากหลาย มีความสามารถสูง

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กอยากจะเป็นผู้นำกลุ่ม มีนิสัยแนะนำกลุ่ม กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่า เด็กจะเป็นผู้นำในการจัดการ

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ปัจจัยด้านบริบท ได้แก่ เด็กต้องเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความสามารถในการแนะนำถ่ายทอดวิธีการส่วนปัจจัยด้านกระบวนการคือเด็กมีความเชี่ยวชาญในงานสำหรับปัจจัยด้านผลผลิต คือ ผลงานที่ออกมาถูกต้องสมบูรณ์

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

เด็กไม่เข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบ และไม่มีความเชื่อมั่น

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

ทางโรงเรียนควรส่งเสริมให้เด็กตั้งกลุ่ม หาผู้นำกลุ่มและคิดวิธีการทำงานเป็นขั้นตอน นอกจากนั้น ทางโรงเรียนควรประสานกับผู้ปกครอง ให้ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการจัดการที่บ้านด้วย

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง

เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2543 เวลา 13.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นางสุชาดา วยวุฒิ
2. อาชีพ รับราชการ
3. ชื่อหน่วยงาน ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ
4. ตำแหน่งหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาหลักสูตร

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงานที่มีระบบ และสามารถทำให้บรรลุผล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มี ทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันในรายละเอียด คุณลักษณะของเด็กเป็นไปตามวุฒิภาวะของเด็ก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการของเด็กในแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน โดยเด็กต้องรู้จักทำงานเป็น วางแผน ลงมือปฏิบัติงาน ทำงานไปปรับปรุงไปเรื่อยๆ

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กที่จัดการดี ถ้ามองภาพรวมแล้วเขาจะเป็นคนคล่องตัว ทำงานเป็นระบบ และเป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี รู้จักประสานงาน

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

การเปิดโอกาสให้เด็กทำโครงการ ให้เด็กรู้จักวางแผน ลงมือปฏิบัติงาน ประเมินผลงาน และปรับปรุงงาน เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการจัดการ

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ปัจจัยด้านบริบท คือ เปิดโอกาสให้เด็กทำงาน ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ เด็กรู้วิธีการทำงาน เด็กได้เรียนรู้ เข้าใจ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ปัจจัยด้านผลผลิต ได้แก่ เด็กอยากแสวงหา อยากเรียนรู้ อยากทำงานได้ และมีแรงจูงใจในการทำงาน

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

เด็กไม่มีแรงจูงใจ ครูไม่เปิดโอกาสให้เด็กทำงาน ไม่ปล่อยให้เด็กคิดค้น

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ
เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

โรงเรียนควรเน้นการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะ
การจัดการให้มากขึ้น

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 11

สัมภาษณ์โดย นายรวีวัตร สิริภูบาล

เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2543 เวลา 13.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นางสุภรณ์ สภาพงศ์
2. อาชีพ รับราชการ
3. ชื่อหน่วยงาน ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ
4. ตำแหน่งหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาสื่อการเรียน
การสอน

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง ทักษะที่จะสามารถควบคุมปัญหาต่าง ๆ ให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนกันในแต่ละระดับ และจะแตกต่างกันในรายละเอียด คุณลักษณะของเด็กจะแตกต่างไปตามวุฒิภาวะตามพัฒนาการของเด็ก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการของเด็กในแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน โดยเด็กที่มีทักษะการจัดการเป็นเด็กที่รู้จักคิดวางแผนลงมือปฏิบัติประเมิณผล และปรับปรุงอยู่เสมอ

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

ในจิตวิทยาการเรียนรู้ เด็กอายุ 1-3 ปี เด็กชอบกินชอบเล่น คิดภาพรวม จัดการได้ไม่มาก เด็กอายุ 3-10 ปี เป็นช่วงหล่อหลอม บุคลิกภาพ เด็กจะรับทักษะการจัดการได้ เด็กวัยนี้ ถ้าฝึกอะไรให้เขา เขาจะรับหมด ฝึกให้เป็นคนดีก็จะเป็นคนดีตลอดชีวิต เด็กวัย 11-16 ปี ยังพอฝึกได้ แต่ถ้าผ่าน 16 ปีไปแล้วจะฝึกได้ยากมาก

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

คนที่มีทักษะการจัดการที่ดี ต้องเป็นคนมีเหตุผล มีความคิดเชิงระบบ มีรูปแบบการคิดที่เป็นอัตโนมัติ

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ในการส่งเสริมให้เด็กทำโครงการ เช่น ทำไข่เค็ม จะต้องฝึกให้เด็กคิดถึงปัจจัยบริบท ปัจจัยกระบวนการ และปัจจัยผลผลิต เช่น ปัจจัยบริบทควรส่งเสริมให้เด็กคิดถึงลักษณะของวัสดุ ปัจจัยกระบวนการ เด็กรู้วิธีทำ ปัจจัยผลผลิต เด็กรู้ว่าทำอย่างไรจึงจะขายได้ ทำอย่างไรจึงจะได้กำไรมากที่สุด ใช้ระยะเวลาสั้นที่สุด และเหนื่อยน้อยที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ปัจจัยที่ทำให้เด็กจัดการไม่เป็น คือ ไม่ได้ฝึกให้เด็กมีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่ได้เน้นให้เด็กพึ่งตนเอง และไม่ได้ฝึกให้เด็ก รับผิดชอบ

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

โรงเรียนควรเน้นให้เด็กนักเรียนรู้จักคิด แสวงหาวิธีปฏิบัติ และแก้ปัญหาจากการทำโครงการในวิชาต่างๆ

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 12

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง และ นายรวิวัตร สิริภูบาล

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2543 เวลา 10.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นางสิริพร บุญญานันต์
2. อาชีพ รับราชการ
3. ชื่อหน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
4. ตำแหน่งหน้าที่ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง ความคล่องแคล่วหรือความชำนาญของการวางแผนดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีเงิน คน และเครื่องมืออุปกรณ์ประกอบการดำเนินการ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กจะเหมือนในแต่ละระดับ จะแตกต่างกัน ในรายละเอียดเพราะความแตกต่างในเรื่องวุฒิภาวะ ความสามารถในการคิด และประสบการณ์ลักษณะรวมๆ จะเหมือนกันแต่รายละเอียด

และความซับซ้อนจะแตกต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการของเด็กแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน เนื่องจากทักษะการจัดการ เป็นเรื่องของการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผลงาน และปรับปรุงงาน

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

คุณลักษณะที่สำคัญของเด็กที่มีทักษะการจัดการที่ดี คือ เด็กต้องรู้จักวิเคราะห์

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

เด็กที่มีทักษะการจัดการที่ดี เป็นเด็กที่ทำอะไรมีเหตุผล ไม่ทำอะไรเพื่อตอบสนองเหตุการณ์เฉพาะหน้า ต้องรู้ว่าทำไมถึงทำอย่างนั้น ทำไมถึงทำอย่างนี้ เขามีวิธีคิดของเขา

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จ คือ ครูหรือพ่อแม่ต้องวางแผนสร้างสถานการณ์ให้เด็กคิดหรือแก้ปัญหา ตลอดจนแนะนำแหล่งความรู้ให้เด็กไปค้นคว้า

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ปัจจัยที่ทำให้เด็กจัดการไม่เป็น คือ มีคนจัดการให้หมดทุกอย่างหรือเกือบทุกอย่าง แล้วเราก็บอกว่าเด็กที่ดีคือ เด็กที่ทำตามผู้ใหญ่ เด็ก

ก็จะทำตามที่ถูกบอกหรือมีคนจัดการให้จนเกิดความเคยชิน เมื่อถึงคราวที่จะต้องจัดการเอง ก็คิดไม่ออกว่าจะต้องทำอะไร

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการเพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดวางแผน ตลอดจนส่งเสริมและสร้างสถานการณ์ให้เด็กได้คิดแก้ปัญหา

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 13

สัมภาษณ์โดย นางวิจิตรา การกลาง

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2543 เวลา 13.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นายสมบัติ ชูตินันท์
2. อาชีพ รับราชการ
3. ชื่อหน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
4. ตำแหน่งหน้าที่ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ หมายถึง ความชำนาญในการบริหารจัดการ โดยต้องมีการทดลองฝึกปฏิบัติจริง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มี
ทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กแต่ละระดับไม่แตกต่าง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการของเด็กในแต่ละระดับแตกต่างกัน เพราะเด็กในแต่ละระดับการศึกษา มีช่วงอายุและพัฒนาการที่แตกต่างกัน กิจกรรมที่จะจัดเพื่อฝึกทักษะการจัดการ ควรสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละระดับการศึกษา

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

คุณลักษณะที่สำคัญของเด็กที่มีทักษะการจัดการที่ดี คือ เด็กเป็นคนดี ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์และซื่อสัตย์ ต้องเป็นคนเก่ง ได้แก่ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และรู้จักตนเอง และต้องเป็นคนมีความสุข ได้แก่ มีสุขภาพดีทั้งกาย ใจ และมีมนุษยสัมพันธ์

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

สถานศึกษา พ่อแม่และผู้ปกครอง เปิดโอกาสให้เด็กไทยแสดงศักยภาพพร้อมทั้งให้การสนับสนุน และให้เด็กนักเรียนแต่ละระดับการศึกษาสามารถจัดทำกิจกรรม/โครงการเพื่อทดลองฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง โดยครูทำหน้าที่ให้คำปรึกษา

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ครูผู้สอนเตรียมการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนในทุกกิจกรรมให้เด็กค้นพบคำตอบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้งการทำงานเป็นกลุ่ม เด็กและครูผู้สอนมีบทบาทร่วมกันในการหาความรู้ โดยให้เด็กเรียนรู้จาก

สถานการณ์จริงอย่างเต็มที่ ตั้งแต่เริ่มและสิ้นสุดกิจกรรม/ โครงการ สร้างตรรกะนี้ชี้วัดความสำเร็จของงานที่ทำ และให้เด็กมีโอกาสดูฝึกฝน ประเมินและปรับปรุงตนเอง

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ปัจจัยที่ทำให้เด็กจัดการไม่เป็น คือ ครูผู้สอน พ่อแม่ และ ผู้ปกครอง ไม่เปิดโอกาสให้เด็กจัดการ

แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ

ควรลดกรอบกฎ ระเบียบ คำสั่งลง เพื่อเกิดความหลากหลาย ในการปฏิบัติ เช่น การจัดชั้นเรียน และตารางเรียนที่ยืดหยุ่น และให้อำนาจต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม และการสร้างลักษณะผู้นำที่ดี การเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนนำตัวอย่างการจัดการที่ดีของโรงเรียน หรือองค์กรอื่นๆ มา ประยุกต์ใช้

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 14

สัมภาษณ์โดย นายรวีวัตร สิริภูบาล

เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2543 เวลา 16.00 น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล นายไพศาล ภูรัตน์เจริญชัย
2. อาชีพ นักธุรกิจ
3. ชื่อหน่วยงาน บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
4. ตำแหน่งหน้าที่ หัวหน้ากลุ่มบริหาร

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

ความหมายของทักษะการจัดการ

คำว่า ทักษะ หมายถึง ความชำนาญซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นเวลานานๆ จนเกิดความชำนาญ ส่วนคำว่า การจัดการ หมายถึง เป็นความสามารถในการจัดทรัพยากรทั้งหมดในการแข่งขัน ในการจัดการทรัพยากรต้องมีทักษะแตกต่างกันในองค์กรหนึ่งๆ ผู้บริหารจะแบ่งออกเป็นหลายระดับ มีระดับสูง ระดับกลาง และระดับต้น ดังนั้น ทักษะการจัดการของผู้บริหารในแต่ละระดับก็ต่างกัน ผู้บริหารระดับสูงควรมีระดับการจัดการของคนมากกว่า นั่นคือ เก่งคนมากกว่าเก่งงาน ผู้บริหารระดับสูงต้องเก่ง 3 อย่าง คือ เก่งงาน เก่งคน และเก่งคิด แต่ควรจะมีเก่งคิด 60% เก่งคน 30% เก่งงาน 10%

ส่วนผู้บริหารระดับกลาง เก่งคิด 25% เก่งคน 50% เก่งงาน 25% ผู้บริหารระดับต้นควรเก่งงาน 60% เก่งคน 30% เก่งคิด 10% ดังนั้น ทักษะการจัดการของผู้บริหารแต่ละระดับจะแตกต่างกัน จะเป็นผู้บริหารที่ดีได้ต้องเก่งทั้งหมด และต้องบริหารปัจจัยต่างๆ ได้ทั้งหมด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ

คุณลักษณะของเด็กแต่ละระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน เพราะคุณลักษณะของคนก็คือ คุณลักษณะของคนๆ นั้น ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงไหน เราสามารถทำให้เขามีได้ตลอด เช่น กระตือรือร้นมีได้ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับการศึกษาของเด็กไทย

ทักษะการจัดการของเด็กแต่ละระดับไม่แตกต่างกัน เพราะวิธีการจัดการเกิดจากประสบการณ์ของเด็ก งานของเด็กที่เขาทำอยู่เขาก็ทำเฉพาะที่เขาทำอยู่ อาจจะต่างกันในเรื่องที่เขาจัดการ ถ้าเขามีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมากเท่าใดเขาก็จะมีทักษะเรื่องนั้นมากขึ้นเท่านั้น

องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี

คุณลักษณะของเด็กที่มีทักษะการจัดการที่ดี คือ ต้องมีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น มีความคิดสร้างสรรค์ ปัจจุบันมีสื่อ เช่น คอมพิวเตอร์ เป็นสื่อที่เข้าถึงเยาวชนไทยมาก เด็กได้เรียนรู้จากสื่อต่างๆ มาก เด็กรู้จักคิด กระตือรือร้น และอยากรู้อยากเห็น

พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี

ถ้าเด็กเป็นคนกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ เขาจะมีพฤติกรรมสนใจอะไรใหม่ๆ อยากรู้ อยากเห็น พยายามทำสิ่งนั้นจนมีการพัฒนาไปเรื่อยๆ ในเชิงสร้างสรรค์ เช่น บางคนสนใจคอมพิวเตอร์ก็พัฒนาการเรียนรู้ และเขียนโปรแกรมใหม่ๆ ได้

ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ

ปัจจัยด้านบริบท ได้แก่ ผู้ปกครองและทางโรงเรียนต้องให้การสนับสนุนให้เด็กได้รู้จักคิด อย่าครอบงำโดยสั่งให้เด็กทำตามอย่างเดียว เด็กจะมีการพัฒนาความคิดของตัวเอง เมื่อเด็กรู้จักคิด เขาจะเก่งคิดไปเรื่อยๆ เมื่อถึงวัยที่โตขึ้นความคิดของเขาจะพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ ปัจจัยด้านกระบวนการ คือ ควรเน้นการสอนเชิงทดลองและให้เด็กปฏิบัติจริง ปัจจัยด้านผลผลิต คือ ให้เด็กได้ทดลองทำเกษตรกรรม และทำสิ่งประดิษฐ์ให้เด็กได้รู้จักคิดและปฏิบัติ

ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น

ผู้ปกครองและครูครอบงำความคิดของเด็ก สั่งเด็กตลอดเวลา เด็กไม่รู้จักคิด ให้ทำตามคำสั่งตลอดเวลา จัดการงานไม่เป็น การเรียนการสอนเน้นสอนท่องจำ ไม่เน้นให้เด็กทดลองปฏิบัติเอง

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาด้านทักษะการจัดการของเด็กไทย
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น.

คำชี้แจง ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์โปรดอธิบายลักษณะของโครงการวิจัย
และความสำคัญของผู้ที่ให้สัมภาษณ์ต่อผลการวิจัยโดยสรุป
พร้อมทั้งบันทึกผลการสัมภาษณ์ในประเด็นสำคัญต่อไปนี้
(บันทึกเทป)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. อาชีพ.....
3. ชื่อหน่วยงาน/องค์กร.....
4. ตำแหน่งหน้าที่.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

1. นิยามหรือความหมายของคำว่า “ทักษะการจัดการ” คือ.....
.....
2. คุณลักษณะของเด็กไทยในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
และมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีทักษะการจัดการที่ดีมีความแตกต่าง
หรือไม่.....
เพราะ.....
3. เด็กไทยในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา
ตอนปลาย มีทักษะการจัดการที่แตกต่างหรือไม่.....
เพราะ.....

4. เด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีควรมีคุณลักษณะใดเป็นองค์ประกอบบ้าง เพราะเหตุใด (กรณีที่เห็นว่าแต่ละระดับการศึกษามีคุณลักษณะที่แตกต่างกันโปรดแยก คุณลักษณะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายให้ชัดเจน).....
5. พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี (โปรดแยกพฤติกรรมตามระดับการศึกษา กรณีที่เห็นว่านักเรียนแต่ละระดับการศึกษา มีทักษะการจัดการแตกต่างกัน).....
6. การที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จได้ โดยใช้ทักษะการจัดการควรมีปัจจัยด้านบริบทใดได้แก่.....
 ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่.....
 ปัจจัยด้านผลผลิต ได้แก่.....
 ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่.....
7. ปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น.....
8. แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการเพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการคือ.....

เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เวลา.....น.
 ผู้สัมภาษณ์.....

แบบสรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่

สัมภาษณ์โดย.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล
2. อาชีพ
3. ชื่อหน่วยงาน
4. ตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการ

1. ความหมายของทักษะการจัดการ : ทักษะการจัดการ หมายถึง.....
.....
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดีและเหตุผลประกอบ
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะการจัดการในระดับ ...
การศึกษาของเด็กไทย

4. องค์ประกอบของคุณลักษณะเด็กไทยที่มีทักษะการจัดการที่ดี.....

.....

.....

5. พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีทักษะการจัดการที่ดี.....

.....

.....

6. ปัจจัยที่เด็กไทยจะดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยใช้ทักษะการจัดการ
ปัจจัยด้านบริบท ได้แก่.....

.....

ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่.....

.....

ปัจจัยด้านผลผลิต ได้แก่.....

.....

ปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่.....

.....

7. ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กไทยจัดการไม่เป็น.....

.....

.....

8. แนวทางที่ทางโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องดำเนินการ
เพื่อช่วยให้เด็กไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านทักษะการจัดการ.....

.....

.....

คณะผู้วิจัย

ที่ปรึกษา

นายอำรุง	จันทวานิช	อธิบดีกรมวิชาการ
นางอารีรัตน์	วัฒนสิน	รองอธิบดีกรมวิชาการ
นางสาวศรีสมร	พุ่มสะอาด	ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวศรีสมร	พุ่มสะอาด
นางวิจิตรา	การกลาง
นายรวีวัตร	สิริภูบาล
นางมยุรี	ละอองแก้ว

ผู้วิเคราะห์ข้อมูล

นางวิจิตรา	การกลาง
นายรวีวัตร	สิริภูบาล

ผู้เขียนรายงาน

นางวิจิตรา	การกลาง
นายรวีวัตร	สิริภูบาล

ผู้สร้างเครื่องมือ

นางวิจิตรา	การกลาง
นายรวีวัตร	สิริภูบาล

ผู้ตรวจรายงาน

นายกมล	สุดประเสริฐ
นางสาวศรีสมร	พุ่มสะอาด
นางสาวปริญญา	ฤทธิเจริญ

ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

นางวิจิตรา	การกลาง
นายรวีวัตร	สิริภูบาล

ผู้พิมพ์รายงาน

นางสาวจุฑามาส	เลกากาญจน์
---------------	------------

